

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7
 Telefon Nr. 102-79, — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-8
 Konto ciekowe PKO w Krakowie 400.63A
 Redakcja: bezpłatny przyjazd od godz. 12 do 1 w południu

Cena 25 gr.
 egz.

Wszystkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
 Reklamy redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
 Ceny ogłoszeń i prenumeraty uśrednione, na ostatniej stronie.

Nowa Egzekutywa: Centrolew z Sokołowem na czele

(1) Praga, 4. 9. (ZAT). Dziś o godz. 10 rano nastąpiło zamknięcie XVIII Kongresu Sjońskiej. — Ostatnie plenarne posiedzenie, które trwało bez przerwy od niedzieli godz. 11-tej w nocy do poniedziałku godz. 10 rano, miało przebieg bardzo burzliwy. Nad ranem po szeregu burzliwych głosowań nad różnymi sprawami wybrano nową Egzekutywę Sjońską w następującym 10-osobowym składzie:

Prezydent Organizacji Sjońskiej: Nahum Sokołow.

Egzekutywa londyńska: Prof. Brodetzki, Berl Locker, Wiktor Jakobsohn.

Egzekutywa jerozolimska: Dawid Ben Gurion, Mojżesz Shertok, Eliezer Kaplan, poseł Izaak Grynbaum i dr. Artur Ruppın. Poza tem wybrano w skład Egzekutywy Louis Lipsky'ego, który narazie pozostaje w Ameryce i nie obejmie żadnego resortu w Egzekutywie.

Pominąwszy prez. Sokołowa, skład polityczny Egzekutywy jest następujący: 4 ogólnych sjonistów (Brodetzki, Jakobsohn, Ruppın, Lipsky), 4

przedstawicieli frakcji robotniczej i 1 radykał (Grynbaum). Poza Egzekutywa pozostaje więc oprócz rewizjonistów również Mizrahi i grupa B. ogólnych sjonistów. Nowa Egzekutywa wybrana została większością 72 przeciwko 11 głosom przy wstrzymaniu się od głosowania znacznej części Kongresu. Większość rewizjonistów wstrzymała się od głosowania.

Tą samą większością powierzono drowi Weizmannowi kierownictwo nad działalnością w zakresie kolonizacji Żydów niemieckich w Palestynie. Gdy z trybuny kongresowej padło nazwisko dra Weizmanna, na sali rozległy się huczne aplauzy, zwłaszcza z ław lewicy.

Następnie Kongres wybrał nowy Sjoński Wykonawczy Komitet, jak również sjonistycznych członków Rady Agencji Żydowskiej. W końcu wybrano władze sądowe Organizacji Sjońskiej. Przewodniczącym sądu kongresowego ponownie został obrany dr. Gronemann, przewodniczącym sjońskiego sądu honorowego dr. Michał Ringel, radcą prawnym Kongresu dr. Herman Baat.

Uchwały w sprawie Agencji Żydowskiej

Praga, 4. 9. ZAT. W niedzielę o godz. 11 wieczór zostało wznowione plenarne posiedzenie Kongresu. Pierwszy punkt porządku dziennego obejmował sprawę Agencji Żydowskiej. W sprawie tej zgłoszono trzy rezolucje: rezolucję większości, oraz dwie rezolucje mniejszości: rewizjonistów i Judenstaatspartei. Obydwie rezolucje mniejszości, które domagały się wypowiedzenia układu z niesjonistami, odrzucono większością 72 przeciwko 37 głosom. Uchwalono rezolucję większości, która głosi, że stosunek między sjonistami a niesjonistami pozostaje niezmienny. Zgodnie z układem, nie sjonisci uprawnieni są do wydelegowania 3

przedstawicieli do Egzekutywy. Kongres przyjął do wiadomości wnioski w sprawie reformy Agencji i upoważnia Egzekutywę do opracowania projektu reformy, która ma być przedłożona A. C. Wreszcie Kongres przelewa na A. C. pełnomocnictwo w kierunku zrewidowania w ciągu jednego roku konstytucji Agencji Żydowskiej. Kongres upoważnia przytem A. C. do uczynienia użytku ze wszystkich klauzul, zawartych w konstytucji Agencji, niewykluczając również klauzuli, pozwalającej wypowiedzieć układ, gdyby nie osiągnięto porozumienia z niesjonistami.

Po ukończeniu sesji Rady Agencji Żydowskiej

Sesja Rady Agencji Żydowskiej wywołała małe zainteresowanie. Do Pragi przyjechało zaledwie 20 niesjonistów, członków Rady Agencji Żydowskiej. Dawni przywódcy Agencji Żydowskiej jak Warburg, Cyrus Adler i inni wogóle nie przybyli. Natomiast na pierwszy plan wysunęła się postać przewodniczącego Board of Deputies Laskyego. Niesjonisci przeciwstawili się dość energicznie planom zmniejszenia ich udziału w Egzekutywie Agencji Żydowskiej i jako członków Egzekutywy wysunęli znowu dra Senatora, dra Hextera i dra Berksona. Żadnej zmiany nie uległy także organy Agencji Żydowskiej. W skład Komitetu Administracyjnego z ramienia niesjonistów weszły te same osobistości co poprzednio. A więc reprezentantami Polski są w Komitecie

Administracyjnym dr Leon Ader (Kraków) i dr Józef Parnas ze Lwowa. Zastępcami członków Komitetu Administracyjnego są: A. Einhorn (Warszawa), dyr. Grabscheid (Lwów), Oskar Kohn (Łódź), dr Rafał Landau (Kraków), dr Aleksander Meyer (Lwów), dr Filip Schleicher (Lwów). Z rezolucyj przyjętych przez Radę Agencji Żydowskiej, warto podkreślić rezolucję zaproponowaną przez dra Wernea Senatora, która wzywa nową egzekutywę do podjęcia wszelkich kroków zmierzających do ożywienia działalności niesjonistycznej części Agencji Żydowskiej. W tym celu wybrano także specjalną komisję złożoną z czterech osób, która ma się zająć planem reorganizacji Agencji Żydowskiej.

Preliminarz budżetowy

Praga, 4. 9. ZAT. Na dzisiejszym nocnym posiedzeniu Kongres przyjął budżet Organizacji Sjońskiej. Preliminarz budżetowy przewiduje wydatki w wysokości 175,000 funtów. Główne pozycje dochodowe są następujące: kolonizacja 90,000, szkolnictwo 20,000, działalność polityczna 4,500, potrzeby religijne 500, działalność gospodarza 2400, wydatki administracyjne w Palestynie 8200, wydatki administracyjne w Londynie 4500, wydatki administracyjne Ke ren Hajesodu 17,000.

Dziś otwarcie Żydowskiej Konferencji Światowej

Druga konferencja Żydowskiego Kongresu Światowego, która została zwołana do Genewy, na 5—7 bm., rozpoczyna się dzisiaj we wtorek wieczór uroczystym posiedzeniem inauguracyjnym w Salle Centrale (10, Place de la Madeleine) o godz. 8 wieczór. W czasie posiedzenia inauguracyjnego zabiorą głos wybitni przedstawiciele społeczeństwa żydowskiego najważniejszych krajów, a mianowicie dr Stephen S. Wise, honorowy prezydent Kongresu Żydostwa Amerykańskiego, Maître Leonce Bernheim, prezydent Francuskiego Komitetu dla zwołania Żydowskiego Kongresu Światowego, dr. D. Jochelmann (Londyn), prezydent Federacji Żydowskiej Akcji Pomocy, poseł dr. Rosmarin, wiceprezes Koła Żydowskiego w Sejmie polskim, dr. Mossinson imieniem Waad Leumi w Palestynie, dr. Emil Morgallies, prezes Stronnictwa Żydowskiego w Czechosłowacji, Robert Stricker, prezes Żydowskiej Partii Ludowej w Austrii, nadrabbin Aleksandrji prof. D. Prato, nadrabbin Rzymu Comm. dr Angelo Sacerdotti.

Dziś w numerze:

- L. R.: Epilog Kongresu — Nowa Egzekutywa Bestja triumfująca...
- (K): Jak w praktyce wygląda „heroizm” hitlerowski?
- (—si): Gerhart Hauptmann ostatecznie się zde maskował
- U. W.: Wilno pod znakiem Inu
- L. H.: „Odmłodzenie” Anglii
- M. K.: „Sprawa Moniki”
- Rudolf Loewit: Najlepsze alibi (nowela)

Dr. J. RITTER

lekarz chorób dzieci

Sw. Gertrudy 18 — powrócił.

Kongres w ciężkim czasie

Okazuje się, iż pełną rację mieli ci wszyscy, którzy żądali odroczenia XVIII Kongresu Sjonistycznego. Kongres nasz nie jest przecież walnym zgromadzeniem jakiegoś towarzystwa lub spółki, które musi się bezwarunkowo odbywać w regularnych odstępach czasu, lecz ciałem politycznym, instrumentem ruchu politycznego, z czego konsekwentnie wynika, iż kierujące instancje ruchu — w naszym wypadku Komitet Akcyjny — mają prawo z ważnych przyczyn Kongres odroczyć. Dwie zaś tego rodzaju ważne przyczyny przemawiały za odroczeniem XVIII. Kongresu, przynajmniej na pół roku. Jedną z nich leżała poza naszym obozem — sprawa bojkotu antyhitlerowskiego, — druga wewnątrz naszego obozu — zabójstwo Arlosorowa. Obie też wspomniane właśnie sprawy zaciążyły tak dalece na Kongresie, że zaszkodziły w dużej mierze nie tylko samemu Kongresowi, ale też i całemu ruchowi naszemu.

Dzisiaj jednak — skoro naprzekór wszelkim ostrzeżeniom Kongres został zwołany i, mino wszystko, szczęśliwie — tj. bez rozłamu — doszedł do końca, możemy wyrazić nie tylko zadowolenie z tego właśnie powodu, ale zarazem i wielką satysfakcję ze siły i spistości naszego ruchu, który potrafił przeżyć i uporać się z takim nawet kongresem, — z kongresem, na którym zaciążyły dwa tak fatalne problemy. Można by wprawdzie na to odpowiedzieć, że za sześć miesięcy istniałyby oba problemy nadal, bo żaden cud nie usunąłby ich przecież ze świata, ale zarzut ten nie byłby słuszny, bo przecież o to właśnie chodzi, że inną byłaby sytuacja Kongresu sjonistycznego wobec obu tych problemów zalatwionych (ogłoszenie hasła bojkotu przez Żydowski Kongres Światowy, wyrok w procesie o zabójstwo Arlosorowa), a inną zupełnie była wobec obu tych problemów niezalutwionych.

Ala — Kongres dobił do końca, wybrał nową egzekutywę, a ruch sjonistyczny wkracza znowu w nowy okres rozwoju. Byłoby zapewne lepiej, gdyby ów nowy okres pracy sjonistycznej mógł się odbywać pod hasłem szerokiej koalicji wszystkich sjonistycznych ugrupowań. To nasze stwierdzenie posiada jednak tylko czysto teoretyczną wartość. Gdyby taka szeroka koalicja mogła być została stworzona, bez żadnej wątpliwości byłaby doszła do skutku. Jeśli do skutku nie doszła, to właśnie dlatego, że w danych warunkach stworzenie jej było niemożliwe. Nowa egzekutywa pod przewodnictwem Nahuma Sokołowa, choć reprezentuje tylko lewicę i część centrum sjonistycznego, jest jednakowoż — o ile idzie o jej walor sjonistyczny — pełnowartościową i wysoce wartościową reprezentacją naszego ruchu. Każde jej nazwisko z nazwiskiem Sokołowa na czele — to stuprocentowy sjonizm pracy, zasług, oddania i ofiarności.

Jednej tylko rzeczy niechaj wolno będzie oczekiwać od tych wszystkich ugrupowań sjonistycznych, które nie należą do naszego centrum — a mianowicie parlamentarnej cnoty, polegającej na tem, że zwalcza się rząd tylko z trybuny parlamentarnej, a nie prowadzi się z nim wojny, kiedy parlament nie pracuje. Wówczas wybrany rząd parlamentarny jest rządem nie tylko grup, które go wybrały, ale rządem całego parlamentu — całego ruchu. Wszystkie te ugrupowania sjonistyczne, które nie głosowały za nową Egzekutywą, mają teraz sposobność okazania swego patriotyzmu sjonistycznego. Muszą tak twardo stać i z całym siłą popierać nową Egzekutywę, jak byłoby obowiązkiem lewicy sjonistycznej popierać bezwzględnie Egzekutywę centroprawu sjonistycznego. Mamy nadzieję, iż ten patriotyzm sjonistyczny istnieje i wobec nowej Egzekutywy objawi się w całej pełni. (b)

Rezolucje polityczne Kongresu

Poza rezolucją w sprawie Żydów niemieckich i w sprawie umowy transferowej (zob. str. 3), Kongres uchwalił następujące rezolucje komisji politycznej:

Kongres zatwierdza uchwały A. C. z sierpnia 1932 odnośnie do

raportu Frencha

i aprobuje stanowisko, któremu Egzekutywa daje wyraz w memorjale, omawiającym tę sprawę. Kongres stwierdza, że decyzja rządu brytyjskiego odnośnie do raportu Frencha, która dotyczy ponownego osiedlenia na roli pewnej liczby zdeklasowanych Arabów, jakoteż zmiany ustawodawstwa, dotyczącego dzierżawców rolnych w Palestynie, koliduje z postanowieniami listu Mac Donalda i zapewnieniami, zawartymi w tym liście, w myśl których dla rozwoju Palestyny będzie w jednakowym stopniu służyło zainteresowanie zarówno Arabów jak i Żydów. Kongres poleca Egzekutywie rozważyć tę sprawę z władzą mandatową, celem zapewnienia, że wszystkie miasta zarówno o ludności miejskiej jak i wiejskiej czerpać będą z nowej pożyczki w równej mierze na podstawie parytetu.

Kongres raz jeszcze proklamuje wolę narodu żydowskiego ustanowienia

pokojoych stosunków współżycia z sąsiadami arabskimi

na podstawie nieskrepowanej żydowskiej imigracji i kolonizacji w Palestynie. Kongres stwierdza, że nie tylko niema sprzeczności między dążeniami narodu żydowskiego i dążeniami mas arabskich, lecz co więcej imigracja i kolonizacja Żydów wpływa dobroczynnie na pomysłowość gospodarczą całego kraju. Najdobitniej świadczyć może o tem różnica między Palestyną zachodnią, która przechodzi okres szerokiego rozwoju a

Transjordanją uginającą się pod ciężarem stagnacji gospodarczej.

Kongres wyraża swą sympatję dla cierpiącej ludności Transjordanji i notuje z zadowoleniem pierwsze oznaki zrozumienia, że rozwój gospodarczy

kraju osiągnięty być może jedynie na drodze wspólnej pracy z Arabami. Kongres zwraca uwagę władzy mandatowej na ostatnią dyskusję w komisji mandatowej Ligi Narodów w sprawie Transjordanji. Kongres wyraża nadzieję, że przy poparciu władzy mandatowej znajdzie się droga, która umożliwi kolonizację odpowiadającą zarówno interesom narodu żydowskiego jakoteż zubożałych mas Transjordanji i zapewni dopływ nowych kapitałów do kraju.

Kongres Sjoński akceptuje prawo jiszuwu do żądania od rządu palestyńskiego subwencjonowania instytucji zdrowotnych i oświatowych odpowiednio do udziału ludności żydowskiej w dochodach skarbu. Kongres przyjmuje do wiadomości, że rząd poraz pierwszy wyznaczył subwencję na rzecz żydowskich instytucji opieki nad zdrowiem, lecz stwierdza, że

subwencje te są niedostateczne

i nie pozostają w żadnym stosunku do udziału Żydów w dochodach rządu. Kongres prosi Egzekutywę o kontynuowanie wysiłków w kierunku powiększenia subwencji do wysokości, odpowiadającej udziałowi Żydów we wpływach podatkowych.

Kongres przypomina uchwały XVII Kongresu i wskazuje na konieczność podjęcia kroków celem umożliwienia imigracji sjonistom wystawionym na prześladowania w Rosji sowieckiej. Równocześnie Kongres śle słowa braterskiego pozdrowienia i pokrzepienia orędownikom sjonizmu w Rosji.

Kongres stwierdza, że ostatnia wola Teodora Herzla przewiezienia jego szczątków do Palestyny do tej pory nie została wykonana. Poleca się Egzekutywie poczynić natychmiast kroki, aby przeniesienie jego szczątków odbyło się na wiosnę 1934 w każdym razie nie później niż w najbliższą rocznicę Herzla 20 Tamuz 5686. Dla wykonania tej uchwały Kongres ustanawia specjalną komisję w składzie następującym: dr. Adolf Boehm, Jakób de Haag, dr. Komieniecki, Leo Motzkin, dr. Ringel i M. M. Usyszkin.

Najlepsza odpowiedź na hitlerowskie zakusy

Mowa Paula Boncoura podczas odsłonięcia pomnika Brianda

(!) Paryż, 4. 9. (PAT) Przemawiając wczoraj na uroczystościach odsłonięcia pomnika Brianda w miejscowości Treburden minister Paul-Boncour zaznaczył m. in., że ostatnia cicha inspekcja premiera francuskiego Daladiera prac fortyfikacyjnych jest najlepszą odpowiedzią na te wypadki, o których powiedzieć można, że zakłócają poważnie pokój Europy. Francja — mówił Boncour — jednomyślnie towarzyszyła swemu premierowi w jego podróży, mającej na celu zbadanie przygotowania obronnego pogranicza. Dalej minister Paul-Boncour podkreślił płodność dzieła Brianda, z którego wynika pakt 4-ch. Tak jak układ locarneń-

ski, tak i pakt 4-ch mieści się w ramach Ligi Narodów. W dalszym ciągu Paul-Boncour wyraził żal, że w debatach genewskich panuje zasada jednomyślności. Istotne jest jednak, że w Genewie wiele spraw decyduje się i że przez to wytwarza się opinie kontroli międzynarodowej. Paul-Boncour, podkreślił konieczność o ile chodzi o państwa Europy centralnej znalezienia równowagi istotnej jak i rynków zbytu w ramach współpracy gospodarczej, którejby nie zamęcały tarcia polityczne, jak i Briand wierzy że tylko w atmosferze genewskiej najlepiej pracować można nad organizacją pokoju światowego.

Kongres brytyjskich związków zawodowych wypowiada walkę hitleryzmowi

(!) Londyn, 4. 9. (PAT) W miejscowości Brighton rozpoczął się dziś kongres doroczny związków zawodowych, w którym bierze udział 550 delegatów z całej Wielkiej Brytanji. Według sprawozdania liczba członków zarejestrowanych w brytyjskich związkach zawodowych spadła w ub. roku o 5 procent, osiągając cyfrę 3.371.911 członków. W obradach kongresu dominuje zagadnienie hitleryzmu. Wielu mówców wystąpiło dziś ostro przeciwko obecnemu ustrojowi w Niemczech, domagając się podjęcia przez radę naczelną szeroko za-

krojonej walki z faszyzmem wogóle, a przede wszystkim z hitleryzmem.

Aktywność komunistów niemieckich

(!) Essen, 4. 9. (PAT) W Duesseldorfie zamierzali komuniści wysadzić w powietrze jeden z mostów na Renie i poczynili odpowiednie przygotowania. Dzięki przypaźnikowi udało się policji wpaść na ślad zamachu i w porę mu zapobiec.

Umowa graniczna polsko-sowiecka

(1) Warszawa 4. 9. (PAT). W dniu 4 września br. nastąpiła w Warszawie wymiana dokumentów ratyfikacyjnych umowy między Rzplita polską a Związkiem sowieckim o stosunkach prawnych na granicy państwowej. Umowa została podpisana w Moskwie 10 kwietnia 1932 roku. Powyższej wymiany dokonali: ze strony Polski p. Józef Beck, minister spraw zagranicznych, ze strony ZSRR p. Borys Podolski, chargé d'affaires ad interim ZSRR w Warszawie.

CHLEB ZDROWOTNY z domieszką mąki Dra WANDERA

zawiera wszystkie niezbędne dla organizmu ludzkiego składniki odżywcze ziarna w naturalnym stanie
Latwostrawny, działa dodatnio na przemianę materji. Smaczny, zachowuje długo swą świeżość.

Państw. Zakład Badań Środków Żywności w Krakowie w swem orzeczeniu pisze:

„ze względu na skład, zwiększoną przyswajalność składników odżywczych i wartość dietetyczną, określenie chleba mianem „z d r o w o t n y” znajduje w wynikach badania swe uzasadnienie”.

Chleb Zdrowotny to chleb z domieszką mąki Dra Wandera

Ządać tylko w oryginalnem opakowaniu.

3804

Uchwały Kongresu w sprawie niemieckiej

(1) Praga, 4. 9. (ZAT). O godz. 1-szej w nocy Kongres przystąpił do przegłosowania rezolucji większości komisji politycznej. Rezolucje odczytał dr. Ringel. Wszystkie rezolucje uchwalono. Rewizjoniści wstrzymali się od głosowania.

Rezolucja w sprawie niemieckiej brzmi: Biorąc pod uwagę obecną sytuację Żydów niemieckich, zmuszanych do opuszczenia Niemiec, XVIII Kongres zwraca się ze szczególnym apelem do władzy mandatowej o ustanowienie warunków, sprzyjających możliwie najszybszej

imigracji Żydów niemieckich do Palestyny.

Kongres poleca Egzekutywie zebranie materiałów faktycznych o sytuacji Żydów niemieckich, celem przedstawienia Lidze Narodów planu skolonizowania Żydów niemieckich w Palestynie według wytycznych akcji w swoim czasie przez Ligę Narodów przeprowadzonych. Biorąc pod uwagę wielokrotnie zadokumentowane szczególne zainteresowanie Stanów Zjednoczonych wobec Palestyny, biorąc pod uwagę układ, istniejący między Stanami Zjednoczonymi a władzą mandatową, Kongres apeluje do rządu i narodu Stanów Zjednoczonych

o współpracę na rzecz wyżej wspomnianej akcji kolonizacyjnej Żydów niemieckich w Palestynie. Kongres postanawia powołać do życia specjalną centralę dla przeprowadzenia akcji osadnictwa Żydów niemieckich. Centrala współpracując z Egzekutywą winna zjednoczyć wszystkie resorty, dotyczące tej sprawy.

Kongres poleca Egzekutywie energiczne wdrożenie akcji, wszczętej jeszcze w r. 1929 r. w sprawie zrealizowania

międzynarodowej pożyczki na rzecz odbudowy Palestyny.

przy poparciu Ligi Narodów. Dla przeprowadzenia tej akcji Kongres wybiera specjalną komisję pożyczkową.

Dalej Kongres poleca A. C. udzielenie odpowiedzi na interpelację z 24 sierpnia. Chodzi o interpelację Grossmanna

w sprawie układu transferowego.

A. C. ma zbadać tą sprawę, aby nie stało się nic, co by kolidowało ze stanowiskiem Kongresu w sprawie niemieckiej.

świadczenie stwierdzające, iż żadna partja nie może sobie uzurpować prymatu potępienia prześladowań w Niemczech i że pod tym względem stanowisko wszystkich stronnicstw sjońskich jest jednolite. Mówca domaga się przejścia do porządku dziennego nad oświadczeniem Grossmanna. Przy tej sposobności prez. Motzkin oświadcza, iż zwrócił się z telegraficznym zapytaniem do Georga Halperna, którego nazwisko było wymienione przez władze niemieckie w związku z rokowaniami o układ kompensacyjny z Palestyną. Na zapytanie to otrzymał od Halperna odpowiedź, w której tenże stwierdza, iż niema nic wspólnego z rokowaniami tego rodzaju i że nigdy nie brał w nich bezpośredniego czy pośredniego udziału

SZTANDAR I HYMN ORGANIZACJI.

Następnie toczyła się burzliwa debata nad wnioskiem Mizrahi, podpisanym przez 77 delegatów i wzywającym Kongres do proklamowania biało-niebieskiego sztandaru oficjalnym sztandarem Organizacji Sjońskiej, zaś Hatikwy oficjalnym jej hymnem. Wniosek zmierza do ustanowienia kongresowych sankcyj karnych za obrazę chorągwi sjońskiej i hymnu ruchu sjońskiego. Delegat frakcji robotniczej Meremiński oświadczył, iż znany jest precedens tego rodzaju, że sąd kongresowy, winowajcę ukarał, z czego wynika, że wysunięty wniosek jest zbędny (Precedens, o którym mowa miał miejsce na XVI Kongresie w Zurychu, gdzie student rewizjonista dla celów demonstracyjnych ściągnął chorągiew z balkonu sali obrad. Sąd skazał go na zawieszenie w prawach członka). Większością głosów uznano jednak za niemożliwym przejście nad wnioskiem do porządku dziennego. Poddany pod głosowanie wniosek został przyjęty znaczną większością. Część delegatów robotniczych wstrzymała się od głosowania.

Burzliwe incydenty przed wyborami

Przed wyborem Egzekutywy doszło do kilku burzliwych scen z ugrupowaniami, które pozostały poza koalicją. Przedstawiciele Mizrahi, rewizjonistów, grupy B. ogólnych sjonistów i Judenstaatspartei odczytali z trybuny kongresowej liczne deklaracje przeciwko nowej Egzekutywie zapowiadając, że nie mają zaufania do nowego kierownictwa Organizacji Sjońskiej.

Szczególnie ostro wystąpili rabin Samuel Brodt i rabin Berlin. Obydwaj przywódcy Mizrahi ostro zaatakowali większość domagając się, aby Kongres pominiawszy względy proceduralne natychmiast przystąpił do przegłosowania

żądań religijnych Mizrahi

sprawy przestrzegania świętości soboty, świąt żydowskich, kaszru itd. Nad żądaniami Mizrahi rozwinęła się gwałtowna debata. Kacnelson i inni oponowali oświadczając, że jest to niemożliwym ze względów proceduralnych. Za pytany w tej sprawie rada Kongresu dr. Badt oświadczył, iż konieczna jest trzygodzinną przerwa. W końcu jednak wniosek Mizrahi został odrzucony. Przedstawiciele Mizrahi złożyli wówczas oświadczenie, że dalsza współpraca Mizrahi z Organizacją Sjońską uzależniona jest od uwzględnienia postulatów Mizrahi. Oświadczenie to wywołało burzę niezadowolonia na sali.

Drugie przesilenie przed wyborami nastąpiło, gdy Grossman złożył oświadczenie, iż nie przyjmuje odpowiedzi, udzielonej na jego interpelację

w sprawie układu z rządem niemieckim.

Grossman stawia przytem wniosek, aby Kongres dobitnie wypowiedział się przeciwko wszelkim układom, jak wogóle przeciwko wszelkim pertraktacjom z rządem obecnych Niemiec, gdyż przyczynić się to może do ula-

twienia pozycji rządu niemieckiego. Kongres domaga się — mówi dalej Grossman — zakazu utrzymywania przez władze Organizacji wszelkich stosunków z rządem hitlerowskim.

W odpowiedzi na to Kacnelson składa o-

Zamknięcie obrad Kongresu

Po dokonaniu wyborów Egzekutywy i władz Organizacji i Kongresu Sokołów i Motzkin wygłosili

końcowe przemówienia,

w których nawoływali do wyętej pracy na rzecz Palestyny. Mimo wszystkich trudności oświadczył Sokołów — żywimy nadzieję, że Kongres nasz stał się punktem wyjściowym do jednolitej i owocnej pracy na rzecz odbudowy Palestyny Motzkin w swem przemówieniu zwraca się z gorącym apelem do opozycji, nawołując ją do współpracy i wyrażając nadzieję, że do XIX Kongresu znikną wszystkie rozbieżności zdań między partjami, które w zgodzie i harmonii współpracować będą dla wspólnej sprawy narodu żydowskiego.

W końcu prez. Motzkin wyraził w imieniu Kon-

gresu

podziękowanie dla rządu czechosłowackiego,

a zwłaszcza dla prez. Masaryka i dla ministra spr. zagranicznych Benesza, który przed kilku dniami na konferencji z przedstawicielem Agencji Żydowskiej raz jeszcze złożył dowody gorącej swej sympatii dla dążeń narodu żydowskiego, dalej miastu Pradze oraz wszystkim wyższym i niższym urzędnikom, którzy gorliwie starali się ułatwić prace Kongresu. Prez. Sokołów w gorących słowach dziękuje Motzkinowi za wzorowe prowadzenie obrad Kongresu i przy aplauzie całej sali obaj weterani ruchu sjońskiego ucałowali się. Po odśpiewaniu Hatikwy i Techakny obrady Kongresu zostały zamknięte.

Marsz. Piłsudski wyjechał do Zaleszczyk

(1) Warszawa, 4. 9. (Sin). Dziś rano wyjechał do Zaleszczyk na krótki wypoczynek marsz. Piłsudski w towarzystwie 2 adiutantów: kapitana Lepeckiego i podpułkownika Butlera. Jeszcze tydzień temu kap. Lepecki udał się specjalnie do Zaleszczyk i wynajął większą willę.

Ubolewanie...

(1) Szczecin, 4. 9. (PAT) Konsulowi Rzplitej w Szczecinie złożył wizytę prezydent policji w Szczecinie, który w imieniu nadprezydenta Pome-

JAKA BĘDZIE POGODA

(1) Warszawa, 4. 9. Prognoza na wtorek: Pomorze, Wielkopolska, Polska środkowa i Wyżyna Małopolska: Rano chmureo. Miejscami mgła. Temperatura bez większych zmian. Umiarkowane, potem słabnące wiatry z kierunków północnych. Pozostałe dzielnice: Przeważnie pochmurno z zanikającymi opadami. Nieco chłodniej. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

ranji oraz własnem wyraził ubolewanie z powodu kradzieży tablic konsulatu, dokonanej 16 lipca br. Sprawców nie zdołano dotychczas ująć.

Epilog Kongresu -- Nowa Egzekutywa

Kraków, 5 września

W chwili, gdy piszemy poniższą ocenę epilogu XVIII Kongresu sjonistycznego, nie znamy jeszcze przebiegu zamknięcia Kongresu. Ale z całą pewnością możemy stwierdzić, że tym razem Kongres nie zakończył się tradycyjnymi już słowami Nahuma Sokołowa. Sokołów zwykł bowiem na zakończenie każdego Kongresu żegnać się z delegatami temi słowy: „Był to Kongres ciężki, ale był to zarazem kongres piękny”. Tym razem zapewne Sokołów nie wypowiedział tych tradycyjnych słów, bo wszystko można o XVIII Kongresie powiedzieć, tylko nie to, że był kongresem pięknym. Powiedzmy otwarcie: XVIII Kongres sjonistyczny zawiódł pokładane w nim nadzieje. Nie był potężną manifestacją woli narodowej, nie odzwierciedlał jednolitego dążenia w najważniejszych sprawach żydostwa, nie był wyrazicielem wspólnej idei, która, naprzekór wszelkim pozorom, naprzekór wszelkim wąsom partyjnym, istnieje w ruchu sjonistycznym.

Zaciążyła na XVIII Kongresie sytuacja żydostwa światowego, zaciążyło roznamiętnienie walk partyjnych, zaciążyły ogromne trudności i przeszkody, jakie piętrzą się na każdym kroku renesansu żydowskiego. Sjonizm i Organizacja Sjonistyczna nie działała w jakiejś krajnie wyidealizowanej fantazji, nie pracują gdzieś na odludnej wyspie, lecz działają w życiu rzeczywistym i wpływy rzeczywistości żydowskiej wyciskają silne piętno na ich działalność. Kongres, niestety, nie zdołał się ani na krótki czas uwolnić z więzów tej strasznej obecnie rzeczywistości żydowskiej, w której dominuje ucisk i prześladowania z jednej, a roznamiętnienie, swary, brak dyscypliny i należytego zrozumienia powagi chwili z drugiej strony. Tylko fantazji mogli spodziewać się, że po dwóch latach gorączkowej walki partyjnej w ruchu sjonistycznym i po nagromadzeniu olbrzymiej ilości materiału wybuchowego, kongres będzie przedstawiał obraz idylli, obraz jedności narodowej. Walka musiała wybuchnąć, namiętności musiały znaleźć sobie ujście, jeśli Organizacja jako całość nie miała być rozsadzona od wewnątrz. Walka została chwilowo zakończona, a jedynym pocieszającym objawem jest fakt, że przecież zwyciężyła dyscyplina, że w tej walce ujawniła się wielka siła, jaka tkwi w ruchu sjonistycznym, siła jednocząca mimo walk i daleko sięgających różnic wszystkie ugrupowania sjonistyczne.

Nie czas narazie na ocenę wszystkich wyników XVIII Kongresu sjonistycznego. Wiele spraw Kongres pozostawił do załatwienia nowemu A. C., wiele spraw pozostało niezmiennych, wiele problemów wymaga jeszcze ostatecznej redakcji. Ocena musi się przeto chwilowo ograniczyć do jednej, co prawda najważniejszej sprawy, do nowej Egzekutywy sjonistycznej.

Ze składu nowej Egzekutywy wynika jasno, że na przeciąg najbliższych dwóch lat lewica objęła kierownictwo Organizacji Sjonistycznej. Lewica była najsilniejszym ugrupowaniem na Kongresie, i miała w przeciwieństwie do innych grup tę wielką zaletę, że cechowała ją żelazna dyscyplina, jednolitość poglądów i jednolitość taktyki. Chociaż atoli lewica była najsilniejszym stronnictwem na Kongresie, to nikt nie ludzi się, a napewno najmniej sama lewica, że obecna Egzekutywa jest należytych wyrazem nastrojów w ruchu sjonistycznym. Egzekutywa, wybrana na XVIII Kongresie sjonistycznym, nie jest w żadnym razie wykładnikiem życzeń i nastrojów wśród mas żydowskich. Życzenia te szły wyraźnie w kierunku jaknajszerszej koalicji wszystkich ugrupowań sjonistycznych, z wyjątkiem rewizjonistów. Taka koalicja byłaby wyrazem

powagi chwili i utrzymywałaby zarazem równowagę w ruchu sjonistycznym. Koalicja nie doszła do skutku, nie zdołano uzgodnić stanowisk wszystkich ugrupowań i wybrano Egzekutywę jednoskrzydłową. Z punktu widzenia taktycznego — jest to może lepiej! Cóż bowiem pomoże koalicja wszystkich ugrupowań, jeżeli jest tylko koalicja techniczna a nie programowa. Taką techniczną koalicję mieliśmy właśnie w ciągu ostatnich dwóch lat i o żadnej harmonijnej współpracy w Egzekutywie nie można było myśleć. Obecna Egzekutywa będzie nie tylko technicznie, lecz także programowo Egzekutywą jednolitą, bo w skład jej wchodzi wyłącznie członkowie lewicy, albowiem jej zdecydowani zwolennicy. W każdym razie lewica wzięła na siebie bardzo dużą odpowiedzialność, bo w jej ręce złożono obecnie kierownictwo ruchem sjonistycznym i odbudową żydowskiej siedziby narodowej. Widocznie lewica czuje się na silach, że podola wielkiemu zadaniu i sama zdoła w odpowiednim duchu kierować sprawami sjonistycznymi.

W skład nowej Egzekutywy weszło wiele nowych osobistości, które dotąd nie piastowały urzędu członków Egzekutywy. Obok więc Brodetzkiego, dotychczasowego kierownika departamentu politycznego w Londynie, i Locke i znaleźć się w Londynie także dr. Wiktor Jakobsohn, dotychczasowy delegat sjonistyczny w Genewie, sędziwy działacz sjonistyczny i jeden z najbardziej zasłużonych dyplomatów sjonistycznych. W Londynie urzędować będzie także z ramienia amerykańskich sjonistów Louis Lipski, a jego udział w Egzekutywie oznacza znowu odsunięcie wpływu grupy Brandeisa w Ameryce. W skład Egzekutywy jerozolimskiej wchodzi obecnie obok Ruppina, który napewno obejmie sprawy kolonizacyjne, Bin Gurion, Kaplan i Czertok. Bin Gurion znany jako wybitnego działacza robotniczego i jednego z twórców silnej organizacji robotniczej w Palestynie. Kaplan należy do najinteligentniejszych przywódców robotniczych. Dużą wagę posiada nazwisko mało znanego działacza robotniczego, Czertoka. Zajmował on dotąd stanowisko sekretarza politycznego w Egzekutywie jerozolimskiej i był osobistym sekretarzem bhp. Arlosorowa. Jest to poliglota, władający równie dobrze językami europejskimi, jak językiem arabskim i wszelkiego rodzaju narzeczami arabskimi. Jest to poza tym polityk, znający doskonale wszelkie arkania polityki palestyńskiej — który napewno będzie kontynuował linię polityczną Arlosorowa. Homo novus w dziedzinie pracy Egzekutywy sjonistycznej będzie poseł Grünbaum, który osiadł w Palestynie. Jaki będzie jego zakres działania, chwilowo niewiadomo.

Prezydentem Organizacji pozostaje nadal Nahum Sokolów. Dobrze się stało, że właśnie Sokolów pozostaje nadal na tem stanowisku. On bowiem najlepiej reprezentuje sjonizm na zewnątrz i on też będzie należytych łącznikiem pomiędzy Egzekutywą a ugrupowaniami sjonistycznymi, niemającymi swych reprezentantów w Egzekutywie. W skład Egzekutywy wchodzi pozatem Weizmann ze ściśle ograniczoną funkcją. Nie ulega zaś wątpliwości, że jego udział w Egzekutywie nie ograniczy się tylko do spraw zespolonych z pomocą dla Żydów niemieckich. Weizmann jest za silną indywidualnością, a że kwestja pomocy Żydom niemieckim łączy się faktycznie w obecnej fazie ze wszystkimi problemami palestyńskimi, wpływ jego w nowej Egzekutywie będzie przemożny. Weizmann wycisnie swoje piętno na jej działalności.

Wkrótce już obejmie nowa Egzekutywa urzędowanie. Spory i walki kongresowe pójdą w zapomnienie, a uwaga całego ruchu skupi

NADESLANE

Sekundarjusz Szpitala Żyd.

Dr. Stefania Hochmann
powróciła i ord. w chorobach dzieci
Kraków, Starowiślna 64. Telefon 172-07

Dr. J. BROSS
Advokat — powrócił
Kraków, ulica Grodzka L. 10.

Do Palestyny

ekspedycję bagaży i towarów uskutecznią
najtaniej i najszybciej — Biuro spedycyjne

„SPEDOKOM“

KRAKOW, MIKOŁAJSKA 4. TEL. 146-40.

Szan. Państwu W. SPIROM

dotkniętym ciężkim ciosem z powodu utraty
bł. p. Syna Jecheskiele składają wyrazy głębokiego współczucia

Urzędnicy Firmy „Wesker Mill“ W. Spira
1821g w Komorowicach.

się znowu na centralnym problemie odbudowy Palestyny. Nowa Egzekutywa ma przed sobą szerokie pole działania, ina ze względu na swój jednolity charakter duże możliwości, ale spotka zapewne na swej drodze wielkie trudności. Mijemy nadzieję, że przy silnym poparciu wszystkich ugrupowań sjonistycznych przezwycięży je, umocni ruch sjonistyczny na wewnątrz, skutecznie odeprze ataki na naszą pracę palestyńską, rozszerzy nasz stan posiadania w Palestynie i posunie naprzód rozwój żydowskiej siedziby narodowej. Walczyliśmy o kierownictwo ruchu sjonistycznego, reprezentujące wszystkie ugrupowania, dążyliśmy do stworzenia kierownictwa opartego na szerokich podstawach współpracy wszystkich ideologii — nasza walka nie odniosła skutku. Nie umniejsza to w niczem znaczenia nowej Egzekutywy, która bez względu na kierunek, jaki jej członkowie reprezentują, jest dla nas w chwili obecnej najwyższą instancją ruchu sjonistycznego.

L. R.

**Aguda wobec konferencji
przygotowawczej w Genewie**

Centrala Agudy donosi, że w konferencji przygotowawczej w Genewie mającej na celu omówienie sytuacji Żydów niemieckich i zwołanie światowego kongresu żydowskiego weźmie udział także delegacja Agudy. Delegacja ta będzie uczestniczyć w konferencji tylko w sprawach, dotyczących sytuacji Żydów w Niemczech. Aguda zajmuje natomiast negatywne stanowisko wobec światowego Kongresu Żydowskiego.

**Wyższa szkoła muzyczna
w Palestynie**

Jerozolima (ŻAT). Znany muzyk palestyński, S. Rosowski otrzymał list od słynnego żydowsko-niemieckiego kompozytora, Arnolda Schönberga, który przed dwoma tygodniami powrócił na łono żydostwa w Paryżu. W liście swym Schönberg pisze, iż w zupełności akceptuje plan założenia w Palestynie wyższej szkoły muzycznej i że gotów jest inicjatywę tę poprzeć w marę obiektywnych możliwości.

Również wybitni muzycy, Oskar Fried i Dartino Milhaud przynieśli swą pomoc w dziedzinie realizacji tego planu. Wymienieni artyści mają nadto pozyskać dla idei palestyńskiej szkoły muzycznej Gabryłowicza, Hubermana, Elmana Schnabla, Brunona Waltera i innych znanych muzyków i dyrygentów.

40 muzyków palestyńskich zwróciło się do Arnolda Schönberga z prośbą o podjęcie w Pradze, na terenie Kongresu Sjonistycznego, akcji na rzecz założenia wyższej szkoły muzycznej w Palestynie.

Bestja triumfująca...

„Manchester Guardian“ o mordzie marienbadzkim. — list prof. Lessinga pisany na krótko przed śmiercią.

§ Londyn (ZAT). „Manchester Guardian“ ogłasza list zamordowanego profesora Teodora Lessinga, nadesłany redakcji przez ofiarę hitlerowskiego teroru na krótko przed śmiercią. W liście tym prof. Lessing pisał między innymi:

„W transmitowanym przez radio i obliczonym na podjudzanie mas przemówieniu niemieckiego ministra propagandy Dra Goebbelsa, słyszałem, jak minister propagandy mówił o mnie jako o Żydzie Lazarusie, który przedstawiał Hindenburga jako masowego mordercę i który zapewniał, że żołnierze niemieccy giną na froncie o brudne sprawy. Całe przemówienie było zwrócone przeciwko mojej osobie. Słyszałem, jak tłum, do którego Dr. Goebbels przemawiał, wył: „powiesić go“.

Nastąpiło ostatnie posunięcie. Pisania niemieckie obwieściły, że osobę, która spowoduje mój powrót do Niemiec, czeka nagroda w wysokości 40.000 marek. Premjum za moją głowę obecnie wynosi już aż 80.000 marek.

Nie wiem, czy to się istotnie zamierza czy nie; w mojej pozycji jest zresztą obojętne czy jestem wolny, czy nie, czy pisma mówią prawdę, czy też kłamia. Ze spokojnego pisarza niemieckiego zamieniłem się w uchodźcę. Cokolwiekbym począł w obronie mojej pozycji, może jej wyjść tylko na szkodę.

Ze wogóle jeszcze jestem wśród żywych, zawdzięczam kilku miłym przyjaciołom. Po życiu, wypełnionem pracą dla dobra Niemiec, zniewolony jestem zawołać wraz z Korjolanem: „Umilowany kraju, który musisz mi dać schronienie, lubo też nawet prochy me w ziemi twej nie spoczną“.

Jestem i pozostanę Niemcem. Jestem i pozostanę Żydem. Jestem socjalista i pozostanę nim. Nie po to opuściłem Niemcy, by uprawiać propagandę okrucieństw — gdybym to zamierzał czynić, nie umieszczalibyśmy swego nazwiska pod pióro mego pióra. Ja zaś ani jednego wiersza nie pisałem bez umieszczenia pod nim swego nazwiska. Obecnie, — konkludował prof. Lessing — walczę o sprawiedliwość pod własnym nazwiskiem i przeciwko własnemu krajowi“.

W tym samym numerze „Manchester Guardian“ zamieszcza artykuł wstępny, w którym autor pisze między innymi:

Jeśli jest coś bardziej odrażającego niż morderstwo, popełnione w Marienbadzie na osobie prof. Lessinga, to jest niem tylko nieprzyzwoita radość, z jaką prasa niemiecka wiadomość tę przyjęła. „Szkodliwy narost“ został usunięty, — wrzeszczą gazety berlińskie. — Kimże był ów „szkodliwy narost“? Zamieszczany dziś list, pisany przez prof. Lessinga, parę tygodni temu (wyżej cytowany — przyp. red.). Z jego treści dowiadujemy się, jak ten świetny uczyony usunięty został z uniwersytetu hannowerskiego z powodu swych socjalistycznych i pacyfistycznych przekonań oraz z powodu swej przynależności klasowej. Pozbawiono go wszelkiego wynagrodzenia zaś oszczędności ciężko pracującego człowieka skonfiskowano. Lecz rząd niemiecki był widocznie zdania, że wszystkie te prześladowania jeszcze nie wystarczały.

Dr. Goebbels podburzał przeciwko niemu przez radio, za jego zaś głowę wyznaczono olbrzymią nagrodę. Rząd, który w ten sposób podjudza przeciwko swym obywatelom, sam chyba winien ponosić odpowiedzialność za skutki tego podjudzania. Osobniki, które z zimną krwią strzelały do prof. Lessinga, są wyrazicielami niegodnej spuścizny morderców Rathenau i Erzbergera. Ludzie ci są najwidoczniej zdania, że zabójstwo nie jest morderstwem, skoro zabójcy kierują się „pobudkami patriotycznymi“.

Prócz grzechów swej rasy i myśli, prof. Lessing miał jeszcze za sobą niewybaczalną krytykę

osoby prezydenta Hindenburga z r. 1929. Ten grzech bezpowrotnie już wyrugował go poza nawias zwykłych wymogów sprawiedliwości.

Lecz uwiedzione gburzy, które strzelały, były

Żydzi amerykańscy mają zaadoptować 30.000 dzieci żydowskich z Niemiec

§ Nowy Jork (ZAT). Na ostatniej sesji Kongresu żydowsko-amerykańskiego, na wniosek Dr. Sz. Margoschesa uchwalono rezolucję, aby Żydzi amerykańscy zaadoptowali 20.000 dzieci żydowskich z Niemiec oraz aby Kongres zaapelował do rządu amerykańskiego w sprawie wpuszczenia tych dzieci do Ameryk.

Uzasadniając swój wniosek, Dr. Margosches oświadczył między innymi: Jakże gorzką jest sytuacja dorosłych Żydów w Niemczech którzy stracili źródła zarobkowania i wszelką treść życia! Lecz tysiącokrotnie cięższą jest sytuacja drobnych dzieci. Wiele z nich wypędzono ze szkół. Wiele znośić musi najokropniejsze katusze. Aby uratować te dzieci, należy je wydostać z Niemiec sprowadzić do wolnego kraju. Ameryka liczy około 750.000 rodzin żydowskich. Czyż nie znajduje się 20.000 rodzin żydowskich — zazwołał Dr. Margosches. — aby zaadoptować 20.000 nieszczęśliwych dzieci żydowskich, ofiary reżimu hitlerowskiego?

Na tem samym posiedzeniu p. Joel Stonim, nawiązując do krytycznych uwag p. Deutscha i Dr. Teubenbauma, pod adresem rządu Roosevelta oświadczył co następuje: Na podstawie źródeł międzynarodowych stwierdzić mogę, że prezydent Roosevelt bardzo wiele działał po cichu dla Żydów

zarządciem czegoś co jest potworniejszym od nich samych — hitlerowskiego credo, gloryfikującego mordy przeciwników politycznych

Zgon prof. Lessinga jest jednym jeszcze „bohaterskim wyczynem“ w długiej serii zbrodni popełnionych przez „nazich“ na politycznych emigrantach. Prowokacje, które poprzedziły to ohydne morderstwo, i radość, z jaką zostało ono przyjęte, rzucają wstrząsające światło na moralną atmosferę narodo-socialistycznych Niemiec.

niemieckich i czeka jedynie na odpowiednią okazję, aby móc wystąpić otwarcie przeciwko prześladowaniom hitlerowskim.

Członek Kongresu amerykańskiego, Samuel Dickstein, przewodniczący Komisji Imigracyjnej Izby Reprezentantów, oświadczył, że zdołał już uzyskać zgodę prawie całej komisji imigracyjnej, aby prez. Roosevelt zniósł rozporz., obdarzające nader wysokimi pełnomocnictwami konsulów amerykańskich w sprawie imigracji. Z winy jednak pewnych kół żydowskich (!) projekt ten upadł.

Zebrani z zadowoleniem wysłuchali oświadczeń redaktora nowojorskiego pisma niemieckiego „Volkszeitung“ Waltera Wendericha, że robotnicy niemieccy w Nowym Jorku popierają w całej rozciągłości bojkot hitlerowskich Niemiec. — Następnie przyjęto rezolucję zgłoszoną przez rabina Goldsteina, aby zwrócić się z petycją do Ligi Narodów w sprawie podjęcia interwencji w obronie Żydów niemieckich na mocy traktatów mniejszościowych i paktu Ligi Narodów. Konferencja zakończona została uchwałą zorganizowania bojkotu antyniemieckiego w sposób najskuteczniejszy wśród Żydów i nie-Żydów w Ameryce, aby Niemcy hitlerowskie izolowane zostały od całego świata cywilizowanego.

100.000 bezrobotnych Żydów w Niemczech w obliczu śmierci głodowej

Innsbruck. (ZAT). Jak się ZAT. dowiaduje ze źródeł międzynarodowych, w niemieckich kołach rządowych omawiany jest obecnie dekret, który pozbawi zasiłków wszystkich bezrobotnych Żydów.

Liczba bezrobotnych Żydów w Niemczech, uprawnionych do korzystania z zasiłków, ostatnio znacznie wzrosła wskutek masowych redukcji pracowników Żydów i przekracza już liczbę 100 tysięcy. Gdyby ci bezrobotni pozbawieni zostali zasiłków grozi im śmierć głodowa w dosłownym znaczeniu Żydowscy bezrobotni nie mają żadnych widoków zdobycia zatrudnienia i nie mogą też liczyć na pomoc ze strony gmin żydowskich, które doniedawna rozwijały ożywioną działalność w zakresie pomocy społecznej. Naskutek ogólnego zubożenia ludności żydowskiej oraz zniesienia przymusu podatkowego na rzecz gmin żydowskich gminy te straciły główne źródła swych dochodów.

Aczkolwiek pozbawia się bezrobotnych Żydów wszelkich zasiłków, to jednak Żydzi, którzy są za trudnieni, zmuszeni są wnosić wysokie opłaty na rzecz instytucji ubezpieczeniowych, z których nie będą uprawnieni korzystać.

Usunięcie ostatnich uczonych i lekarzy

§ Heidelberg (ZAT). Zwyczajni profesorzy honorowi Dr. Albert Frenkel (gruźlica) Dr. Walter Lene (historja średniowiecza), Dr. Siegfried Löwe (farmakologia) i Dr. Leopold Perels (niemieckie prawo prywatne) usunięci zostali z uniwersytetu.

Równocześnie usunięto następujących profesorów nadzwyczajnych i docentów: Dr. Ludwika Schreiberna, Dr. Reimonda Klikanskiego, Dr. Hansa Lasera, Dr. Waltera Vogla, Dr. Fritza Sterna, Dr. Ernesta Wittebsky'ego.

§ Wrocław (ZAT). Jak donosi miejski urząd

prasowy, 16 żydowskich lekarzy okręgowych usuniętych zostało ze stanowiska.

W cieniu mrocznego średniowiecza

§ Wormacja (ZAT). Zgodnie z ogłoszonym tu komunikatem policyjnym, tutejszy kłupiec żydowski wysłany został do obozu koncentracyjnego w Osthofen za to, że usiłował „zbliżyć się do chrześcijańskiej dziewczyny“. Jednocześnie internowano też w obozie koncentracyjnym innych 7 osób za „obraźliwe zwroty pod adresem państwa i jego organów“.

§ Kassel (ZAT). „Hessische Volkswacht“ donosi: „Żyd Walter Lieberg oddawna utrzymywał stosunki z niewiastą chrześcijańską Jandy. Matka dziewczyny nie wszczyniała żadnych kroków przeciw tej znajomości. Aby pouczyć tych ludzi, szturmowcy oprowadzili po ulicach miasta Żyda jego znajomą i jej matkę“.

O analogicznym wypadku w Marburgu donosi „Oberheesische Zeitung“.

Biblioteka Warburgów przewieziona do Anglii

§ Hamburg (ZAT). Światowej sławy księgozbiór z dziejów kultury, utrzymywany przez rodzinę Warburgów, wkrótce ma być przewieziony do Anglii. Personal biblioteki otrzymał już wypowiedzenie.

4 lata więzienia — za morderstwo

§ Wiedeń (ZAT). Narodowy socjalista Johann Thayer, który był współuczestnikiem zamachu bombowego na jubileusz żydowskiego Futurweil-

sa. po dwudniowych rozprawach sądowych skazany został na 4 lata ciężkiego więzienia.

Jubiler Futterweis rozszarpany został bombą na kawałki; poza tym zabity został na skutek eksplozji pewien przechodzień i wielu innych odniosło rany.

Główny morderca, który rzucił bombę również narodowy socjalista, nazwiskiem Kreil, uciekł do Niemiec.

Antysemici kontynuują bezkarnie hecę w Austrii

§ Wiedeń (ZAT). Zarząd gminy żydowskiej w Wiedniu doręczył władzom protest przeciwko temu, że w Wiedniu ukazują się bez przeszkód żydożercze pisma „Der Stürmer“, napiętowane przez prasę i berańną jako pismo pogromowe. Pismo to w wielkich ilościach kolportowane jest na ulicach Wiednia i kontynuuje żydożerczą propagandę na miejsce zabronionych pism narodowo-socjalistycznych.

Ostrzeżenie pod adresem kupców futrzanych!

§ Warszawa (ZAT). Wiadomość, która ukazała się w prasie, że branża futrzana jest jedyną, jaka wyłamuje się z ogólnej solidarności żydowskiej i nadal utrzymuje stosunki handlowe z fir-

Do nauczycielstwa żydowskiego!

§ Warszawa (ZAT). Centralny Komitet Antyhitlerowskiej Akcji Gospodarczej ogłosił następującą odezwę do nauczycielstwa żydowskiego w Polsce:

Cały kulturalny świat znajduje się pod wstrząsającym wrażeniem nadchodzących wieści z hitlerowskich Niemiec. Jeszcze niedawno temu nie byłoby do pomyślenia, że wysokokulturalne Niemcy tak niespodziewanie znajdują się w szponach zgrai barbarzyńców, czynnie i bezwstydnie kpiących ze wszystkich moralnych zasad i ideałów, o które przez długie stulecia walczyły najszlachetniejsze umysły ludzkości. W kraju Goethego i Schillera brutalnie depta się godność ludzką. Opetani szaleńcy, zaciekłe dążą do zatarcia wszelkiego śladu kultury hitlerowskie Niemcy są gęsto omotane cieniami ponurego średniowiecza, jedynym ich „światłem“ są płomienie stosów...

Bezsensowna i przez nieuków wykonypowana t. zw. „teoria ras“ — hańba współczesnych Niemiec — niczem zaraza opanowała wszystkie dziedziny niemieckiego życia społecznego. Bezpośrednim wykwitem tej „teorii“ jest pochód krzyżowy przeciw Żydom, nieszczędzający nawet nieletnich dzieci szkolnych, znoszących brutalne napaści i poniżenia ze strony swych aryjskich „kolegów“. Dzieciom żydowskim zabrania się zajmowania miejsc w jednej ławce z nie-żydowskimi, znieważa się je i uprzykrza im młode życie. Zmusza się dzieci żydowskie do śpiewania „Horst Wesel-Lied“, w którym autor, wyzuty z wszelkich zasad wyrzutek szanującego się społeczeństwa, jako cnotę wychwala przelewanie krwi żydowskiej. Wszystkim nauczycielom żydowskim i zasłużonym profesorom bezwstydnie oświadczone, że w dzisiejszych Niemczech niema dla nich miejsca. Żydowską inteligencję zawodową pozbawiono wszelkiej możliwości egzystencji. Skazano ją na śmierć głodową.

Jest to nagłym zadaniem społeczeństwa żydowskiego stawiać energiczny opór hitlerowskiemu zbrodniarstwu. Wszelka bierność jest karygodną. To też Centralny Komitet Antyhitlerowskiej Akcji Gospodarczej postanowił odpowiedzieć na wyzwanie hitlerowskich Niemiec gospodarczą walką obronną, t. j. bezwzględnym gospodarczym bojkotem wyrobów niemieckich.

Bojkot niewątpliwie zmusi hitlerowskich barbarzyńców do zmiany ich pogromowego kursu i przywróci ludności żydowskiej jej dawne ludzkie i obywatelskie prawa.

niemi niemieckimi, wywołała wielkie rozgoryczenie w kołach kupieckich. Najbardziej poczuła się tym dotknięta większość solidnych kupców futrzanych. Dwa dni z kolei odbywały się burzliwe zebrania sekcji futrzanej przy Centralnym Związku Kupców, na których sprawę tę szeroko omawiano. Okazuje się, że większość kupców futrzanych stanów element społecznie uświadomiony, który rozumie nakaz chwili i stosuje bezwzględny bojkot wobec towarów hitlerowskich. Jest jednak drobna liczba kupców futrzanych, która łamie żydowską solidarność, utrzymując stosunki handlowe z hitlerowskimi handlowcami. — Uchwalono przeto udzielić tym osobnikom ostatniego ostrzeżenia, aby zerwali wszelkie stosunki z katami hitlerowskimi. W przeciwnym razie nazwiska ich będą ogłoszone i oddane pod pręgierz żydowskiej opinii publicznej.

Całkowite niepowodzenie Targów Lipskich

§ Warszawa (ZAT). Od osoby dobrze poinformowanej, która w tych dniach powróciła z Niemiec, dowiadujemy się, iż przewidywania co do niepowodzenia Targów Lipskich całkowicie się sprawdziły. Niemcy hitlerowskie na dobre już odczuwają skutki bojkotu. Na Targach Lipskich panuje stagnacja. Przybyło bardzo niewiele kupców. Hotele stoją pustkami. Na skutek niepowodzenia Targów w Lipsku panuje przygnębienie.

Do Was, Nauczyciele żydowscy, zwracamy się z gorącym apelem współdziałania z nami w przeprowadzaniu akcji bojkotowej. Jako wychowawcy, młodzieży wnieście wyzyskać wasze wpływy na powierzonych waszej pieczy wychowanków i skłaniać ich do bezwzględnej odmiany wszelkich towarów niemieckich. Niewinnie przelana krew niezliczonych żydowskich ofiar bestjałskiego reżimu hitlerowskiego woła o pomoc i sprawiedliwość. Wyjaśniajcie uczniom, że nasza walka zwrócona jest nie przeciwko narodowi niemieckiemu, który przysporzył tyle wartości kulturalnych światu, lecz przeciwko obecnemu reżimowi i jego okrucieństwu. Żaden uczeń żydowski nie powinien nabywać materiałów piśmiennych czy też pomocy naukowych, pochodzących z Hitlerlandu. Niech dzieci w tym kierunku wpływają na swych rodziców!

Przeżywamy obecnie odpowiedzialną chwilę, z której będziemy musieli zdać sprawę przyszłemu pokoleniu. Nauczycielstwo żydowskie ja-

WTOREK, 5 WRZEŚNIA

Kraków (312.8) 11,57 Sygnał, hejnał. 12,35 Płyty. 12,25 Przegląd prasy, komunikat meteorologiczny. 12,35 Płyty. 12,55 Dziennik południowy. 13 Płyty. 15,25 Komunikat gospodarczy. 15,35 Płyty. 16 Koncert solistów: Janina Kellas-Krause (sopr.), W. Zajączkówna (fort.), L. Urstein (akomp.) 17 Świellica strzelecka. 17,15 Pieśni kompozytorów jugosłowiańskich wykona M. Janowski (tenor), akomp. L. Urstein. 17,15 Muzyka lekka i salonowa. 18,15 „Nowy ustroj samorządów w Polsce“ (samorząd wiejski) — p. St. Podwiński. 18,35 Recital śpiewaczy Fr. Platówny, 19,05 „Stary Kraków“ — dr. J. Dobrzycki. 19,20 Rozmaitości, komunikaty. 19,40 „Na widnokręgu“. 20 Koncert wieczorny ork. symf. pod kier. J. Ozimińskiego, I. Dygas (tenor), L. Urstein (akomp.): Moniuszko, Bizet, Komzak, Doppler, Rachaminow, J. Strauss, Złoteński, Delibes, Gall, Wieniawski, Czajkowski, w przerwach: dziennik wieczorny, wiadomości bieżące. 22 Wiadomości sportowe. 22,05 Recital fortepjanowy E. Schmidta (Jirak, Novak, Dvorak, Finke) 22,35 Komunikat meteorologiczny i polityczny 22,40 Muzyka taneczna.

Warszawa (1411.8) 7—8 Sygnał czasu, pieśń poranna, gimnastyka, płyty, dziennik poranny, chwile gospodarstwa domowego. 11,57—17 p. Kraków. 17 „Skrzynka pocztowa“ — dr. Stępcowski. 17,15—23 p. Kraków.

Lwów (380.7) 7—8 p. Warszawa. 11,57—17 p. Kraków. 17 „Listy i programy“ — dyr. Petry. 17,15—23 p. Kraków.

Katowice (408.7) 7—8 p. Warszawa 11,57—17 p. Kraków. 17 Audycja Cioci Heli dla dzieci. 17,15—19,05 p. Kraków. 19,05 „Feljton walcowy“ — dyr. Petry. 17,15—23 p. Kraków.

Praga (488.6) 10,19 Audycja szkolna 11. 12,30, 11,50 Koncerty. 19 „Dzwony“ 19,25 Koncert. 20,25 Słuchow. z życia Dworzaka: „Próba u Liehmana“ 21,25 „Tryptyk z mego życia“ — poemat fortep. M. Bałcara. 22,15 Lekka muzyka czeska.

Rzym (411.2) 13, 17,15 Koncerty. 20 „Sakuntala“ — opera Fr. Alfano.

ko twórcza warstwa społeczeństwa żydowskiego, nie może stać na uboczu. Również jego głos musi być usłyszany. Nie może wśród nas być obojętnych, musimy się przeistoczyć w jeden obóz obronny. Żydostwo na całym świecie zaprzysięgło, iż nie spocznie, dopóki życie i mienie naszych nieszczęsnych współbraci w Niemczech nie będzie bezpieczne.

Powiedzcie waszym uczniom, iż przyszła godzina decydująca. Musimy dowieść światu, że nie jesteśmy bezbronnym plemieniem, lecz starym narodem kulturalnym, który wie, jak ma walczyć o swój honor i prawo do życia.

Premier Daladier zwiedził miasto podziemne

nieśliśmy już, iż francuski prezydent ministrów Daladier, bawił ostatnio na wschodniej granicy Francji, gdzie zwiedzał tamtejsze fortyfikacje, a między innym także miasto podziemne. Na zdjęciu widzimy premiera Daladier'a powracającego z tych terenów do Paryża.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Splata zaległości podatkowych

(—) Jak już donosiliśmy na terenie Min. Skarbu prowadzone były prace, mające na celu sprecyzowanie w formie rozporządzenia p. Prezydenta uchwał Komitetu Ekonomicznego w sprawie rozłożenia na raty półroczne do lat 10-ciu splaty zaległości podatkowych, narosłych do 1 października 1931 r. Realizacja tych uchwał natrafiła na pewne przeszkody ze względu na trudność ustalenia zaległości podatkowych, narosłych do dnia 1 października 1931 r. Stosunkowo najłatwiej dało się ustalić, jakie zaległości przypadające z tytułu należności podatkowych do dnia 1 października 1931 r. mogą być rozłożone na raty w rolnictwie, które korzystało już poprzednio z ulg w spłacie tych zaległości. Poważne trudności nastręczyło natomiast ustalenie zaległości do dnia 1 października 1931 r., które mogą być rozłożone na raty w stosunku do przedsiębiorstw przemysłowych w za-

kresie podatku przemysłowego od obrotu. Główną przeszkodę stanowiła tu trudność obliczenia zaległości podatkowych ze względu na księgowość prowadzoną w przedsiębiorstwach przemysłowych do 31 grudnia każdego roku. Mimo tych wszystkich trudności władze skarbowe postanowiły uregulować tę sprawę w jaknajkrótszym czasie w drodze rozporządzenia p. Prezydenta. Wobec tego, jeżeli ustalenie zaległości podatkowych na dzień 1 października 1931 r. natrafi na nieprzewidywane trudności, należy się spodziewać przesunięcia terminu albo na 1 lipca 1931 r. albo na 31 grudnia 1931 albo na 31 grudnia 1932. W każdym razie opublikowania rozporządzenia p. Prezydenta w sprawie rozłożenia na raty półroczne do lat 10-ciu zaległości podatkowych należy się spodziewać jeszcze w ciągu września br.

Rewizja stawek średniej dochodowości w handlu

(—) W wyniku starań organizacji gospodarczych w sprawie urealnienia wyniaru podatku dochodowego, czynniki miarodajne wyraziły gotowość przeprowadzenia rewizji stawek średniej dochodowości, ustalonych na zasadzie wniosków Izby Przemysłowo-Handlowych.

Jak słychać, stawki dochodowości dla galezi przemysłu i handlu, najbardziej dotkniętych spadkiem rentowności, mają ulec odpowiedniemu obniżeniu.

Izby przemysłowo-handlowe czynią też starania o przedłużenie na rok 1934 zryczałowanego

podatku przemysłowego dla drobnych płatników.

Zdaniem Izby, z uwagi na spadek obrotów, podatek zryczałowany należałoby zmniejszyć w takim stopniu, w jakim spadły obroty. W pierwszym rzędzie należałoby uwzględnić redukcję stawek ryczałtu dla przedsiębiorstw handlu spożywczo-kolonjalnego, a to z uwagi na salenie podatku przemysłowego dla poszczególnych artykułów, stanowiących przedmiot ich obrotów.

Jak słychać, zagadnienie to ma znaleźć pomysłowe rozwiązanie na terenie Min. Skarbu.

Ulgowe świadectwa przemysłowe

(—) Ministerstwo Skarbu zarządziło, iż wszystkie niezaliczone dotychczas podania o ulgowe świadectwa przemysłowe na rok 1933 i lata ubiegłe załatwić mają izby skarbowe we własnym zakresie działania. Ministerstwo skarbu zastrzegło swojej decyzji jedynie wypadki przeklasowania z pierwszej do drugiej kategorii świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych oraz przeklasowania, dotyczące pierwszych pięciu kategorii świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Izby skarbowe upoważnione zostały do udzielania ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych w oznaczonych wyżej granicach w tych wy-

padkach, gdy nabycie właściwego świadectwa przemysłowego mogłoby zagrozić egzystencji gospodarczej odpowiedniego przedsiębiorstwa. Zwłaszcza przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1933 izby skarbowe zezwalać mają na nabycie świadectw niższych kategorii w tych wszystkich wypadkach, w których wysokość ustalonego za rok 1931 względnie 1932 obrotu nie przekracza określonych norm.

W razie przyznania ulgi izby skarbowe upoważnione są do uchylania swych poprzednich decyzji oraz do umorzenia nałożonych kar pieniężnych.

Podatki we wrześniu

(—) Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu wrześniu br., płatne są następujące podatki:

Do 15 września — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1933, w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w miesiącu sierpniu br., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

Do 15 września — zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu, za II kwartał 1933 r., przypadająca od pozostałych płatników podatku przemysłowego, niewymienionych w poprzednim ustępie;

Do dnia 30 września — I rata nadzwyczajnej daniny majątkowej za 1933 r., przypadającej od płatników I grupy kontyngentowej (rolnictwo);

Do 5 września — 1/4 część różnicy w podatku dochodowym od uposażeń służbowych, wynikającej z kumulacji uposażeń, otrzymanych w ciągu 1932 roku od różnych służbodawców;

Do 15 września — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu sierpniu br.

Do 5 września — podatek od energii elektrycz-

nej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16—31 sierpnia br., do 20 września br., tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15-tu dni września br.

Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wraz z dodatkiem kryzysowym — w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości, odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności we wrześniu br., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w miesiącu

Pożyczka wewnętrzna

(—) W związku z pogłoskami, które pojawiły się w prasie o mającym nastąpić rozpisaniu pożyczki wewnętrznej dowiadujemy się, iż w istocie rząd zamierza zaciągnąć pożyczkę wewnętrzną w wysokości 120 milj. zł. Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadła w ostatnich dniach Min. Skarbu opracować ma konkretny projekt w tej sprawie już w najbliższym czasie. Prawdopodobnie w pierwszych dniach nadchodzącego tygodnia sprezyrowane będą warunki rozpisania tej pożyczki. Na komisarza pożyczki z ramienia rządu powołany ma być wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego b. wiceminister Skarbu Stefan Starzyński. W skład komitetu pożyczki według proje-

ktu wejść mają: b. min. Jan Piłsudski, prezes P. K. O. Henryk Gruber i b. min. Ignacy Matuszewski. Według projektu, pożyczka zaciągnięta ma być na lat 10. Bliższe dane m. in. dotyczące oprocentowania, będą wiadome po opracowaniu ostatecznego projektu przez Min. Skarbu, co nastąpi w najbliższym czasie.

Zakupy sowieckie w Polsce

(;) 10 września br. przybyć ma do Warszawy członek Kolegium Komisarjatu dla spraw handlu ZSRR, p. Brown. Przyjazd p. Browna pozostaje w związku z doniesieniami różnymi na temat rozszerzenia zakupów sowieckich w Polsce za pośrednictwem Polrossu i Sowpoltorgu. Ustalony będzie plan zakupów w roku 1934, gdyż dotąd wyczerpano tylko zamówienia, przewidziane w dwuletniej umowie gospodarczej na rok bieżący. Niezależnie od kwestji zakupów aktualny się staje plan znacznego rozszerzenia działalności sowieckiego przedstawicielstwa handlowego w Polsce.

Sowiety noszą się poważnie z projektem założenia w porcie gdynińskim centralnych składów importowych i eksportowych. Składy te zastąpiłyby składy sowieckie w porcie hamburskim, a to wskutek rozluźnienia stosunków sowiecko-niemieckich. Składy w Gdyni służyłyby do magazynowania ryb kawiorku i innych towarów eksportowanych z Sowiec do krajów Europy Środkowej i Zachodniej. Gdynia stanowić ma ponadto punkt przeladunkowy dla towarów importowanych do miejscowości Rosji Północnej.

Wobec osiągnięcia porozumienia celnego polsko-sowieckiego, w najbliższym czasie podpisana ma być umowa o dostarczeniu przez Sowiety, większej ilości tytoniu dla Polski. ZSRR wwiezie również na warunkach ulgowych poważniejszą ilość transporty futer.

Koncentracja spółdzielczości rolniczej

(;) Spółdzielczość rolnicza przeżywa ciężki kryzys, wywołany przede wszystkim trwałym położeniem finansowym rolników. Natpokane trudności przez spółdzielczość rolniczą wysunęły na czoło zagadnienie reorganizacji wewnętrznej jej organów. W pierwszym rzędzie chodzi o skoncentrowanie wszelkich władz dla usprawnienia pracy i potanienia kosztów administracyjnych.

Celem obrony interesów spółdzielców, o czą ujednostajnienia akcji spółdzielczej na terenie całego państwa, trzy największe zespoły spółdzielcze w Polsce utworzyły komisję porozumiewawczą. Wewnątrz zaś każdego z tych zespołów trwa już przygotowawcze prace do koncentracji organów. W Zjednoczeniu Związków Spółdzielni Rolniczych połączone niebawem zostanie pięć związków rewizyjnych spółdzielczo-rolniczych, a więc: Zw. Rewizyjny Spółdz. Rolniczych w Warszawie, obejmujący dotychczas ziemie b. Kongresówki i kresów wschodnich, patronat Spółdz. Rolniczych w Małopolsce, istniejący we Lwowie i Krakowie, pomorski Zw. Rew. Spółdz. Roln. — Toruń, Zw. Rew. Spółdz. Roln. Kas. Reiffisena i Stefczyka w Katowicach oraz Zw. Rew. Spółdz. Roln. w Cieszynie. Na miejsce ich powstaje jeden związek rewizyjny z siedzibą w Warszawie, który obejmie wszystkie kompetencje pięciu dotychczasowych związków.

Ciekawy projekt Komisji Kodyfikacyjnej

(;) Komisja Kodyfikacyjna opracowuje projekt prawa o zobowiązaniach. Paragraf 436 projektu nowego prawa głosi:

„Gdyby wskutek niezwykłych okoliczności gospodarczych siła nabywacza pieniądza w okresie, w którym ma nastąpić wzrost pożyczki, spadła tak znacznie po wypłacie pożyczki,

— **OSTRZEŻENIE!** Zdarzają się obecnie bardzo częste wypadki oszustwa, że zamiast znanych piw odają Wam bezwartościowe piwo po tej samej cenie. Zwracając baczną uwagę, nie należy się oszukiwać. 3288

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 4. 9. 1933. Akcje niejednolite, Dolar słabiej.

Papiery procentowe: 3-proc. Poż. budowlana 33.75, 4-proc. Prem. Poż. dolarowa 47.25.

Zebrań giełdowe przeszło pod znakiem tendencji niejednolitej. Akcje bankowe i przynależne utrzymane przy zupełnym braku zapotrzebowania z procentowych robiono jedynie 3-proc. Poż. budowlaną i 4-proc. Prem. Poż. dolarową p. kursach ustalonych słabiej. Reszta w zastojach. Ruch słaby. Obroty małe.

Na pogiełdziu notowano 4-proc. l. z B. Hipotecznego 33.50 i 4-proc. l. z T. K. Z. we Lwowie 34. Waluty i dewizy oficjalnie bez transakcyj.

Na rynku walutowym w obrotach prywatnych i międzybankowych tendencja słabsza. Zaofiarowanie materiału większe przy małym zapotrzebowaniu. Nastroj w dalszym ciągu niepewny. W Krakowie dolar gotówkowy 6.15—6.22, czeki bankowo 6.15—6.25, Bank Polski rozpoczął płacenie 6.15, obniżając do 6.05. Z innych walut Funt szterling 28—28.40. Frank szwajcarski 172.50—173.25. Marka niemiecka gotówka 210—211, wyplata 212—213.25.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 4. 9. PAT. Akcje: Bank Polski 83 i pół, 84, Lilpop 11.35, Lombard 105, niejednolite. Pożyczki: 3-proc. budowlana 38 i jedna zw., 5-proc. konwersyjna 49 i trzy czw., 50, 6-proc. dolarowa 59 i trzy czw., 7-proc. stabilizacyjna 50 i trzy czw., 50.63, 50.88, 10-proc. kolejowa 105, Listy zast. BGK. bez zmiany. Pożyczki przew. mocniejszych, listy niejednolite.

Dewizy: Belgia 124.70, 125.01, 124.39, Londyn 28.17, 28.32, 28.02, Nowy Jork 6.17, 6.21, 6.13, kabeł 6.18, 6.22, 6.14, Paryż 35.0, 35.11, 34.93, Szwajcaria 172.68, 173.11, 172.25, Włochy 47.05, 47.28, 46.52, Berlin 213.10, przeważnie słabsza.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Poznańska giełda zbożowa z dnia 4. 9. 1933. Ceny transakcyjne: owies 10 ton 19 i jedna czw. spok. Ceny orientacyjne: żyto 146 ton na podmienionych warunkach 13 i jedna czw. do 13 i trzy czw., owies 12 i jedna czw. spok., mąka żytnia 21—21 i jedna czw. Reszta bez zmian. Ogólne uspokojenie spokoje.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych, 4. 9. PAT. Paryż 20.28, Londyn 16.32, Nowy Jork 3.59, Belgia 72.15, Włochy 27.20, Berlin 123.30, Wiedeń 72.87, noty 57.80, Praga 15.32, Warszawa 57.80, Bukareszt 3.08.

GIEŁDA METALI W LONDYNIE

Londyn, 4. 9. Cynk dost. natychm. 16 13/16, termin 17 3/16, cyna natychm. 219—219 1/8, termin 219—219 1/8, Bank 225 3/4, Straits 225 3/4, ołów natychm. 12, termin 12 5/16, miedź natychm. 35 7/8—35 3/16, termin 36 1/8—36 3/16, Elektrolit 39 1/4—40 1/4.

KRONIKA ŻALOBNA.

(1) Współpracownik nasz (EM-KA) donosi:

W wielkiej zmarł nagle w 72 roku życia bhp. Berisch Mandel. Bhp. Zmarły należał do tej wymierającej generacji, która stała w kolebki ruchu sjonistowskiego, w okresie „Chibath Cijon“ by później gorąco przyklasnąć idei sjonizmu berzłowskiego. — Wierny zasadom tradycji żydowskiej, miał jednak żywe zrozumienie dla ducha czasu, i niejedną ceną przysługę oddał sprawie sjonistycznej na naszym terenie. Pamiętną zostanie serdeczna pomoc, używana bhp. Adolfowi Hirshowi nad urządzeniem pierwszej akademii żałobnej w późniejszej „Dorsze Tow“ latem 1904 roku, jako w „szluszim“ śmierci Teodora Herzla na której bhp. Zmarły, ortodoksyjnym będąc Żydem, sam publicznie odmówił rzewne „El mole rachmim“. Uczciwy, cichy i skromny żył ostatnio w zaciszu domowym radością budując się Erec. Cześć jego pamięci!

ODPOWIEDZI REDAKCJI

(—)S. R., KRAKÓW: Pańskie uwagi zupełnie logiczne! W interesie harmonii w urz. nie możemy ich jednak zamieścić

ŚWIĄTECZNY NUMER NOWEGO DZIENNIKA

ukazuje się w zwiększonej objętości i podwójnym nakładzie
dnia 21 września br.

i zawierać będzie oprócz szeregu prac najwybitniejszych sił publicystycznych i literackich

ZWIĘKSZONY DZIAŁ INSERATOWY

Zamówienia do działu inseratów. przyjmuje **ADMINISTRACJA
NOWEGO DZIENNIKA**, Kraków, Orzeszkowej 7. Telef. 102-79

100 zabitych, 1000 rannych, 100 tysięcy bez dachu nad głową!

Straszliwe żniwo huraganu na wyspie Kuby

(1) Nowy Jork, 4. 9. (R). Wedle ostatnich doniesień z Hawany, podczas ostatniego huraganu, jaki nawiedził wyspę Kuby, zostało 100 osób zabitych i 1000 rannych. Około 100 tysięcy osób znalazło się bez dachu nad głową. Setki tysięcy hektarów plantacji trzciny cukrowej uległy zupełnemu zniszczeniu. Podczas huraganu zatono kilka statków przybrzeżnych. W samym porcie Sagua la Grande zatono 8 statków z ładunkiem cukru, przy czym 70 osób poniosło śmierć. Straty, poniesione przez rybactwo są wprost katastrofalne. Tysiące łodzi rybackich zostało strzaskanych lub uniesionych przez fale. W wielu miastach nadbrzeżnych wzburzone fale morskie zmiotły z powierzchni ziemi zabudowania całych ulic. Straty materialne są olbrzymie, aczkolwiek nie zostały jeszcze dokładnie obliczone.

Cyklon rozszerza się

(1) Nowy Jork, 4. 9. (PAT). Nad archipelagiem Bahama przeszedł cyklon, który dokonał wielkich spustoszeń na wszystkich wyspach, należących do archipelagu. Cyklon posuwa się z szybkością 120 mil na godzinę.

(1) Nowy Jork, 4. 9. (PAT). Nadbrzeżne miejsce wości Florydy nawiedził cyklon. Dotychczas brak dokładnych danych co do strat, wyrządzonych przez burzę. Panuje duże zaniepokojenie co do losów mieszkańców wybrzeży jeziora Okreechobee. Zanim komunikacja uległa przerwaniu, wiatr już

osiągnął szybkość 80 mil na godzinę. Mieszkańcy uprzedzeni o zbliżającym się huraganie przedsięwzięli wszystkie środki ostrożności. 800 osób, zamieszkałych na niżej położonych terenach, udało się koleją w kierunku miejscowości wyżej położonych. Dotychczas jednak brak wiadomości o pociągu, który ich przewoził.

—o—o—

Chaos na Kubie trwa

(1) Havana, 4. 9. (PAT). Sytuacja w Hawanie w dalszym ciągu jest daleka od uspokojenia. Ruch robotniczy, który odegrał tak wielką rolę podczas rewolucji, przeradza się w trudny do opanowania przez przywódców, chaotyczny ruch strajków i zamieszek. Strajkujący robotnicy zniszczyli składy podmiejskiej kolei oraz biura jednej z firm amerykańskich.

O wydanie ex-dyktatora

(1) Nowy Jork, 4. 9. (R). Wedle doniesień z Hawany, rząd prezydenta Cespedesa postanowił zwrócić się do rządu kanadyjskiego z prośbą o wydanie ex-dyktatora Kuby Machado, który przybył wczoraj do Montrealu. Rząd kubański aresztował 17 wyższych oficerów armii kubańskiej, którzy staną przed sądem wojskowym, oskarżeni o pomoc udzielaną b. prezydentowi Machado. Grozi im rozstrzelanie.

Kto jest wynalazcą pozdrowienia faszystowsko-bitlerowskiego?

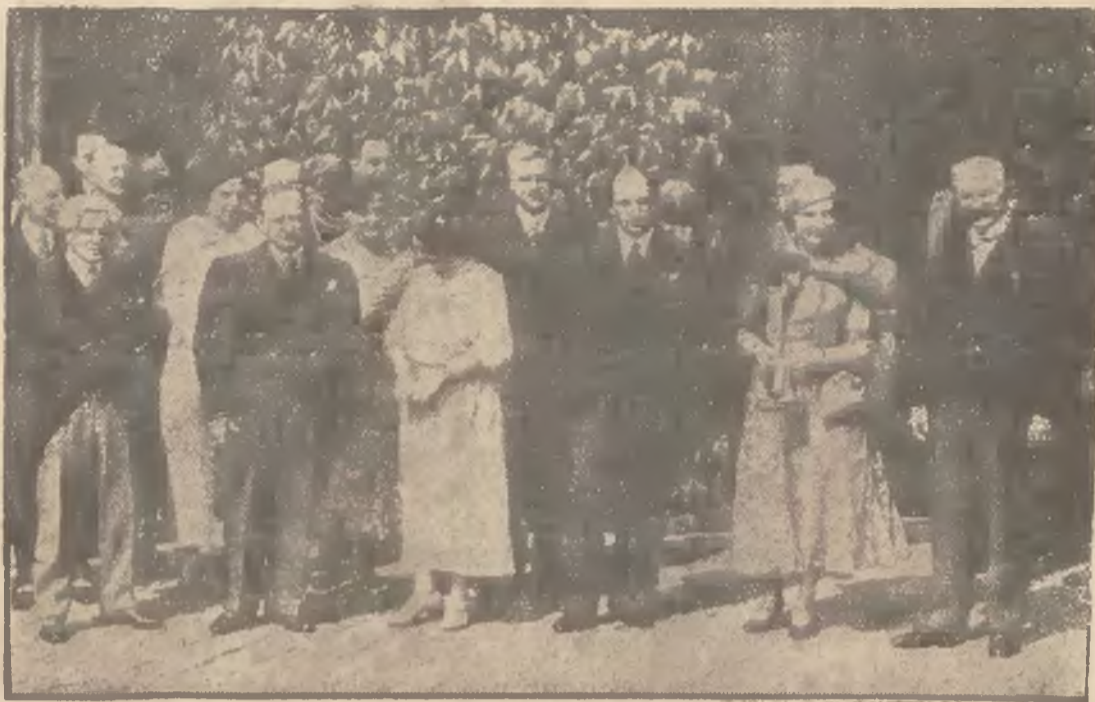
Faszyści włoscy utrzymują, że pozdrowienie faszystowskie jest starorzymskie, hitlerowcy, że jest starogermańskie. Angielski badacz Hesketh Bell odkrył jednak prawdziwego twórcę tego pozdrowienia. Na łamach „Times“ opowiada, jak przed 25 laty złapał w dziewiczych lasach Ugandy wielkiego szympansa i polecił murzynom, by przywieźli go na wybrzeże. Małpa zdemolowała klatkę, tak, że murzyni musieli ją ubezwładnić i w stanie pożałowania godnym przywieźli ją Bellowi. Szympanz zniechęcił murzynów, natomiast przywiązał się serdecznie do Bella i zawsze go witał, ilekroć się zbliżał do jego klatki — pozdrowieniem faszystowskim. Szympanś podnosił pra-

we swe ramię z wyciągniętą ręką w górę, tak samo jak to czyni teraz Hitler... „Jest więc rzeczą możliwą“ — pisze Bell — że pozdrowienie faszystowskie jest właściwą formą witania się naszych dalekich krewnych, którzy zamieszkują gęste lasy afrykańskie...“

Za prawdę — kryminał

(1) Essen, 4. 9. (PAT). W Dortmundzie skazano ks. wikarego z Bohum Stockera na 9 miesięcy twierdzy i na 7 miesięcy więzienia za występowanie przeciwko rządowi Hitlera. Akt oskarżenia zarzuca mu wygłaszanie podburzających mów, w których hitlerowców porównywał do hordy dzikich Indian i do bolszewików, gorszych od komunistów. Jako współwinny został skazany wachmistrz poli. Funke, który wyraził się, że jest tego samego zdania o obecnym rządzie, co i skazany ksiądz.

Bułgarska para królewska w Paryżu

(!) Bułgarska para królewska przybyła do Paryża, gdzie odwiedziła prezydenta republiki francuskiej w jego letniej siedzibie na zamku Rambouillet. Na zdjęciu, widzimy od lewej: ministra spraw zagranicznych Paul Boncoura, premiera Daladiera, małżonkę prezydenta Lebrun, króla Bułgarii Borysa wraz z żoną, oraz prezydent Francji.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI KRAKOWSKIEJ

Kłusownik postrzelony przez gajowego zmarł w szpitalu w Krakowie

(!) (rg) Lasy Niepołomickie pod Krakowem były onegdaj rano widowiskiem następującego wypadku:

Około godz. 7-ej rano wybrał się na obchód reworu gajowy, nadleśnik Jan Puka. W pewnym momencie, przechodząc przez las usłyszał on dwa następujące po sobie strzały.

Zaintrygowany tem Puka począł się rozglądać i w tej chwili zauważył stado jeleni cwałujące przez polankę. Wśród gromady jeleni zauważył on łanię, słaniającą się w biegu i pozostawiającą za sobą krwawy ślad. To upewniło go w podejrzeniach, iż w pobliżu znajdują się kłusownicy.

Puka począł szukać kłusowników i niebawem stanął oko w oko z dwoma osobnikami, którzy na jego widok złożyli się do strzału. Gajowy nie tra-

cąc przytomności skoczył za drzewo i wymierzywszy w kierunku kłusowników strzelił. Strzał był celny. Jeden z napastników runął ranny na ziemię. Towarzysz jego natomiast zbiegł i ukrył się w gąszczu leśnym.

Rannego przewieziono do szpitala św. Łazarza w Krakowie, gdzie zmarł wczoraj rano. Jest to niejaki Sobek. Dochodzenia w tej sprawie prowadzi Wojewódzki Urząd Śledczy.

(!) — ŻYDOWSKI TEATR LETNI STRADOM 11
Dziś we wtorek przez świetnej komedji muzycznej „Król miłości“ rozpoczyna gościnne występy niezrównany mistrz pieśni żydowskiej J. Kołodny o godz. 11 wieczór. Ceny biletów normalne.

Sąd doraźny w Kobryniu

(!) Warszawa, 4. 9. (Sin). Półurzędowo donoszą, że w związku z akcją w sprawie sądu doraźnego nad o karzonych w Kobryniu (zob. Wiadomości z kraju na str. 9) prokurator sądu okręgowego w Brześciu oświadczył, że sprawa ta zgodnie z par. 93 ustęp 1 k. k. podpada pod sąd doraźny. Paragraf ten mówi o usiłowaniu oderwania części obszaru państwa polskiego. Dziś na rozprawie zeznawał jako ekspert adw. Erlich, który oświadczył, że komunistyczna partja zachodniej Białorusi, która podporządkowuje się centrali Kominternu nie może dążyć do oderwania gwałtem Białorusi gdyż na

ostatnim kongresie w 1932 roku zapadła uchwała wręcz odmienna. Adw. Breiter stawia ponownie wniosek o przekazanie sprawy do sądu zwykłego. Sąd odroczył rozprawę do jutra. Jutro prawdopodobnie zapadnie w tej sprawie decyzja.

(!) Onegdaj w drugim dniu rozprawy trybunał przesłuchał 19 świadków na okoliczność brania udziału przez oskarżonych w napadzie na posterunek policji państwowej w Nowosiólkach. Załoga posterunku w liczbie 4-ch osób odparła napastników zdecydowanym wystąpieniem przy użyciu broni palnej.

Pogrzeb prof. Lessinga

Praga, 4. 9. ŻAT. W dniu wczorajszym na cmentarzu gminy żydowskiej w Marienbadzie odbył się pogrzeb ofiary hitlerowskich morderców prof. Lessingera. Aczkolwiek z obawy przed demonstracjami nie ujawniono godziny złożenia zwłok do grobu, to jednak na cmentarzu zjawili się liczni tłum przyjaciel i zwolenników zmarłego. Gmina żydowska w Marienbadzie udzieliła grobu honorowego. Zgodnie z testamentem prof. Lessinga nad grobem nie wygłoszono żadnych mów; odprawiono tylko zwykłe nabożeństwo żałobne. Trumna była otoczona girlandą kwieciami, zaś u wezłowania był umieszczony cierniowy wieniec z czerną

woną wstęgą Poalej-Sjonu. Znana chrześcijańska osobistość niemiecka, której nazwisko nie może być ujawnione, złożyła na trumnie szarfę z następującym napisem: „Prof. Teodorowi Lessingowi, niezmordowanemu szermierzowi humanizmu i sprawiedliwości — jeden Niemiec w imieniu milionów Niemców“ Do grobu złożono garść ziemi palestyńskiej, nadesłanej przez przyjaciela zamordowanego. Ceremonja pogrzebowa acz bardzo skromna, wywarła na obecnych wstrząsające wrażenie. Przez cały czas pogrzebu cmentarz był otoczony żandarmeryą i policją.

Przed emisją pożyczki wewnętrznej

Warszawa, 4. 9. (Sin) W dniu 6 bm. odbędzie się posiedzenie Rady ministrów. na którym zdecydowana zostanie ostatecznie sprawa wypuszczenia wewnętrznej pożyczki, której projekt opracowało Ministerstwo Skarbu. Ponadto zajmie się Rada Ministrów sprawą Banku Akceptacyjnego, a więc przede wszystkim znalezieniem odpowiedniego funduszu, sięgającego sumy 70 milionów zł.

Usprawnienie administracji

Warszawa, 4. 9. (Sin) Wobec tego, że w marcu 1934 upływa termin udzielonych pełnomocnictw dla usprawnienia administracji, rząd przyspiesza akcję w kierunku przeprowadzenia tej reorganizacji, co pociągnie za sobą redukcję większej ilości urzędników.

O eksport wyrobów rzemiosła polskiego do Rosji

Warszawa, 4. 9. (Sin) W ciągu bieżącego miesiąca udaje się do Moskwy delegacje przedstawicieli rzemiosła i branży skórzaney, odzieżowej i obuwiowej, celem nawiązania bezpośrednich stosunków z Rosją sowiecką i przeprowadzenia rokowań dla dostawy większej ilości produktów rzemiosła polskiego.

Tragedja dwóch młodzieńców żydowskich

Bukareszt, 4. 9. ŻAT. W kołach żydowskich wywarła wstrząsające wrażenie wiadomość o tragicznym zgonie dwóch młodzieńców z miasteczka Sercuci Samuela Katza i Edwarda Friedmanna, którzy nie mając środków na podróż do Palestyny postanowili udać się do portu bez biletu i w tym celu umieścili się na dachu pociągu zdążającego do Konstancy. Gdy pociąg przejeżdżał przez most, obaj siłą uderzenia zrzuceni zostali z dachu, ponosząc śmierć na miejscu.

Zapisy cudzoziemców do szkół wyższych w Austrii

(!) Z konsulatu austriackiego w Krakowie otrzymano następujący komunikat: Ze względu na przepelnienie na uczelniach wyższych w Austrii zarządziło austriackie Ministerstwo Oświaty, że cudzoziemcy, życzący sobie w nadchodzącym semestrze zimowym 1933-34 uczęszczać do szkół wyższych w Austrii, winni zgłosić to odnośnym władzom akademickim najpóźniej do dnia 15 września.

Japonja „zmuszona“...

(!) Tokio, 4. 9. (R). Japońskie ministerstwo marynarki komunikuje, że wobec podjęcia programu rozbudowy floty przez Stany Zjednoczone, Japonja zmuszona została do przyspieszenia rozbudowy swojej floty wojennej w ramach granic ustalonych przez konferencję morską w Londynie. Program rozbudowy floty japońskiej ma być ukończony w roku 1936.

FORD WPROWADZA WŁASNY KODEKS PRACY

Nowy Jork, 3. 9. Wedle ostatnich doniesień nowy kodeks pracy prezydenta Roosevelta przyjęły jeszcze koncerty Western Union Telegraph, Woolworth i Hamburg-America. Zakłady automobilowe Forda nie godzą się na przyjęcie kodeksu rządowego, wystawiając własny kodeks pracy, który przewiduje niższą płacę 5 dolarów dziennie i 44-godzinny tydzień pracy.

Król Borys w Londynie

(!) Londyn, 4. 9. (PAT). Wczoraj wieczór przybył do Londynu incognito król bułgarski Borys. Wizyta króla potrwać ma parę tygodni, przyczem — jak stwierdza „Daily Express“ — oprócz rokowań politycznych król negocjować ma pożyczkę dla Bułgarii do wysokości 8 milionów funtów.

Książka — to jedyny przyjaciel, który nigdy nie zdradza.
John Stuart Mill

Jedyna wypożyczalnia w Krakowie, która zapatrzoną jest w najnowsze książki polskie, niemieckie, francuskie, żydowskie, angielskie, est

BIBLIOTEKA WSPÓŁCZESNA
IZELI KANFEROWEJ

KRAKOW SEBASTJANA L. 23

nowa szkoła dla dziewcząt

kształci sekretarki, korespondentki i referentki, języki obce, (angielski, francuski, niemiecki) przedmioty handlowe i ogólnokształcące

Rynek Gł. 23, III. p.

Spoleczne Biuro Pośredn. Pracy

przy Stow. „WIZO” w Krakowie, urzęduje od 3 b. m. codziennie, z wyjątkiem sobót, między godz. 3—6 popołudniu, przy ul. Lubicz 24, I piętro. Tel. 106-76. Tamże przyjmuje się wszelkie zgłoszenia. 3595x

Konc. przez Kuratorjum O. S. K. Wieczorne Kursy Zawodowe dla Wychowawczyń Żyd.

przy Stow. „WIZO” w Krakowie. Przedmioty: Język polski, judaistyka, nauka o dziecku, higiena, rysunki i praca ręczna, śpiew, wychowanie fizyczne. Praktyczny kurs gospodarstwa domowego. Praktyka w przedsiębiorstwach. WPISY od 6—15 września, codziennie z wyjątkiem sobót od godz. 3—6 popołudniu, przy ul. Lubicz Nr. 24, I. piętro. Tel. 106-76.

Wyprawy ślubne,

wyprawki niemowlęce, elegancką bieliznę męską, damską i pościelową, wykonuje po cenach umiarkowanych pracownia „Ognisko Pracy” w Krakowie, ul. Stołarska 15, I. p. Zamówienia przyjmuje się codziennie między godz. 11—1, z wyjątkiem sobót. Tel. 158-21.

Dyrekcja szkoły zawodowej dla dziewcząt żyd. „Ognisko Pracy” w Krakowie, ul. Stołarska 15, I. piętro, zawiadamia, że otwiera

nowy kurs szycia

Wpisy i informacje w kancelarii szkoły codziennie między godz. 11—1, z wyjątkiem sobót. Tel. 158-21.

POSAD POSZUKUJĄ

INTELIGENTNA niekierka z Niemiec udziela lekcji języka angielskiego i niemieckiego za niską opłatą. Zgłoszenia do Zakładu dentystycznego Wielopole 3/II. p. od godz. 9—12 od 3—6. 1792x

MŁODY CZŁOWIEK 25 lat, wolny, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia handlowego lub przemyślowego, umysłowego lub fizycznego. Płyny sumienny, zdolny, najlepsze referencje. Warunki bardzo skromne. Zgłoszenia pod „Sumienny F. A.” do Adm. „N. Dziennika”. 1764x

GORZELNIK kwalifikowany z 4-letnią samodzielną praktyką gorzelnianą, poszukuje posady rocznej względnie sezonowej. Miejsceowość obywatelna: Langberg. Rata p. Rawa Ruska, 3610x

ROBOTY bielizniarskie nowe i naprawy przytulne do domu; pozz domem: ul. Miodowa 35 m. 7. 3040x

WOLNE POSADY

FABRYKA ozdób choinkowych poszukuje zdolnych zastępców na całą Małopolskę, Śląsk, Pomorze. Zgłoszenia pod „Fachowy” do Biura ogłoszeń Staffera, Kraków, Rynek 8. 3609x

PRZYJMIEMY zaraz zaprowadzonego podroźniaka na Małopolskę dla biżuterii czeskiej. — Zgłoszenia w Adm. „N. Dziennika” pod „Provizja”. 1820x

SPRZEDAŻ

DYWANY ręczne kilimny „DYWAN” Kraków Kingi 9, filia Szewska 4. Naprawa, czyszczenie, strzyżenie prostowanie. 2528kr

KLUBOWY garnitur skórzany, tanio sprzedaje — Wytównia, Kraków, ul. Tomaszowa 26. 3601x

NAUKA I WYCHOWANIE

NAUKĘ JEZYKÓW angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego w Instytucie Ansona — Kraków Szewska 17, — rozpocząć można każdej chwili. — Zamiejscowym wysyłamy znakomite sąmouczki „Argus” zastępujące w zupełności nauczyciela. Żądać prospektów. 3590x

NATALJA IMMER-GLUECKOWA, rutynowana nauczycielka, — udziela lekcji gry fortepianowej. Zgłoszenia od godz. 2—5, Sebastjana 8 m. 2. 4401x

LOKALE

ELEGANCKI pokój (telefon) dla ewent. 2 panów z utrzymaniem i zaraz do wynajęcia: Sobieskiego 16 c. m. 6. 3565x

PIEKNY POKÓJ umeblowany dla paniątki bardzo tanio do wynajęcia. Zgłoszenia w godzinach przedpołudniowych: ul. Lubomirskiego 37, I. piętro, m. 13. 3602x

POKÓJ słoneczny, telefon, łazienka, dla 1—2 panów z utrzymaniem lub bez, wynajęcie. Zgłoszenia pod „M. Z.” do Adm. „N. Dziennika”. 1822g

ZARAZ do wynajęcia pokój ładny z utrzymaniem lub bez dla pań lub panów: ul. Dietewska 11, I. piętro, m. 7

POKÓJ z komfortem dla 2 akademików-Żydów, z utrzymaniem lub bez — blisko WSH, do wynajęcia: Aleja Mickiewicza 45 m. 7. 7865x

SZUKAM pokoju z kuchnią, komfort, najwyżej II. piętro, Dzielnica VII. — VIII Czynnś pewny. — Zgłoszenia: Kordeckiego 5, m. 11. 3404g

PRZECHOWANIE mebli i towarów w suchych składach oraz PRZEPROWADZKI najtaniej uskutecznia „HERMES” Biuro spedycyjne, Kraków, Stołarska 13. 3356k

Przedłużajcie Wasze życie

Życie można przedłużyć, chorób uniknąć, chorych leczyć, słabych wzmacniać, nieszczęśliwych pocieszać

Co jest źródłem wszystkich chorób?

Oslabienie systemu nerwowego, przygnębienie stratą osób bliskich, zawody życiowe, obawa przed chorobą, zły system życiowy i wiele innych przyczyn.

Pogodne usposobienie

jest najlepszym lekarzem! Jest tylko jedna droga, która prowadzi do uspokojenia, do podniesienia na duchu do rozbudzenia nadziei, a drogę tę wskaże Wam broszurka, którą może otrzymać każdy, kto o to poprosi

zupełnie darmo.

Z tej małej broszurki dowie się każdy, jak można w krótkim przeciągu czasu wznowić nerwy i mięśnie, jak usunąć zmęczenie, utratę pamięci, zmniejszenie do pracy i wiele innych objawów choroby. Żadajcie tej broszurki, a przyniesie Wam ona wiele chwil radosnych i pełnych nadziei.

Adresować: **PANNONIA — APOTHEKE, BUDAPEST 72**

Postfach 83, Abt. 656. 3605x

Najnowszy podwójny zeszyt 5—6 trzeciego rocznika

MIESIĘCZNIKA ŻYDOWSKIEGO

pod redakcją Dra Z. ELLENBERGA

zawiera następującą treść:

- L. Oberlaender: Artysta i myśliciel.
- I. Berman: Proza Józefa Rotha.
- M. Sobel: Geneza poglądów Marksa na istotę żydostwa.
- A. Sawicki: Zagadka bytu narodu żydowskiego.
- Z. Silberpennig: Powrót do tradycji religijnej w głosach publicystyki żydowskiej.
- J. Freylichówna: Zagadnienie likwidacji długów Kahału Kazimierskiego.
- A. Eisenstein: Najdawniejsze wzmianki o stanie umysłowym Żydów w Polsce.
- L. Rozner: XVIII. Kongres Sionistyczny.
- Jakób Thon: Arlosoroff jako polityk.
- J. Gelfat: Arlosoroff jako ekonomista.
- Chaim Arlosoroff: Wytyczne naszej polityki.
- F. Schlang: Midrasz i Agada wedle koncepcji Szkoły wiedeńskiej.
- N. Weinig: Z etnografii żydowskiej.
- Henryk K. Rozenberg: Emigracja Żydów z Polski do Stanów Zjednoczonych.
- J. Frenkel: Tyr i Jerozolima.
- Z. Ellenberg: Palestyna w rzeczywistości.
- H. Sternbach: Czyn obywatelski.

Warunki prenumeraty: kwartalnie zł. 8. — Administracja: Warszawa, Rymarska 8, telef. 11-57-38. — Konto P. K. O. 24.768. Menora Sp. Wyd. — Redakcja: Łódź, Narutowicza 96. 1622x

ETYKIETY FIRMOWE

jedwabne, półjedwabne oraz bawełniane dla fabryk konfekcji, bielizny, obuwia, salonów modniarskich krawieckich i t. p.

poleca: M. Ohrenstein, Kraków XXII, Kalwaryjska 79

5 KOSZY do puszek **ŻYDOWSKIEGO FUNDUSZU NARODOWEGO**

PRENUMERATA: w Krakowie za prow. miesięcznie zł 6'00 kwartal. Z 18'00

w Krakowie z odnośn. do domu	6'26	19
Na prowincji z przesyłką pocztową	6'60	19'80
Zagranicą z przesyłką pocztową	10'08	30'00

NOWY DZIENNIK wychodzi codziennie, także w niedzielę i dni po świętach

OGŁOSZENIA: Podstawa obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie. — Strona z tekstem i zaadresowaniem ma 8 łamów po 74 milim. — Strona z tekstem i zaadresowaniem ma 37 milim. — Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów. — CENY w złotych: 1 strona 1'25. — Tekst 1'—, Nadesłane 6'75. — Za tekst 6'25. — Drobne od słowa 6'20. Dla poszukujących pracy 6'10. — Cennik 12'80. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%